

ประเทศไทย ฐานวัฒนธรรม และศาสนา

ในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างของไทย
泰国东北华裔宗教基地

เมษม ๓๖๓๓
๓/๔.๕.๒๕๕๖

ชื่อหนังสือ	สารานุกรมศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของไทย
ปีที่พิมพ์	พ.ศ.2556 พิมพ์ครั้งที่ 1
ผู้เขียน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมฆม สอดส่องกฤษ
ที่อยู่	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 metchaweiqing@hotmail.com
หน่วยงานที่สนับสนุน	คณะศิลปศาสตร์ งานส่งเสริมการวิจัยบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
สถานที่พิมพ์	โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ออกแบบปก : อรรถวุฒิ ศรีสุข
	ภาพปกเป็นภาพมูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน
ข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ	
สารานุกรมศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของไทย-อุบลราชธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2553,139 หน้า.	
1.ศาสนสถานจีน 2.วัดจีน 3.ศาลเจ้าจีน	
	ISBN

คำนำ

สิ่งที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยที่เด่นชัดอย่างหนึ่งคือ “ศาสนสถาน” เช่น ศาลเจ้าที่ ศาลเจ้า วัด สุสาน โรงเรียน มูลนิธิ สมาคม เป็นต้น ย้อนไปในยุคแรกที่ชาวจีนอพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย มีเพียงเสื้อผ้าหมอนโบราณแรมเร่ร้อนไปไม่รู้ทิศทางปลายทาง ตามแต่ลมจะพัดพาใบเรือนำไป เมื่อมาขึ้นฝั่งที่ประเทศไทยก็ได้รับความเมตตาสงสารจากคนไทยให้ข้าวให้น้ำ ข้าวปลาอาหาร เพิงพักพิงหลบแดดหลบฝน พอซุกหัวนอน และประทังชีวิตด้วยการรับจ้างใช้แรงงาน เก็บหอมรอมริบ ต่อมาก็เริ่มทำการค้าขายเล็กๆน้อยๆ เช่น หาบเกลือแลกข้าวสาร น้ำตาลแลกไข่ ซื้อขายสินค้าเบ็ดเตล็ด อาหาร เสื้อผ้า ใบชา ยาจีน แล้วแต่จะหาได้ จนพอจะมีเงินทุนขึ้นมาบ้าง ก็เริ่มก่อร่างสร้างตัว เริ่มประกอบสัมมาอาชีพที่แน่นอน ด้วยความขยันขันแข็งและประหยัดอดออม ชาวจีนที่ไม่มีแม่ที่ซุกหัวนอนในสมัยนั้นกลายมาเป็นเศรษฐีมั่งมีร่ำรวยอย่างที่เห็นในปัจจุบัน แต่ชาวจีนโพ้นทะเล ไม่ว่าจะอพยพจากแห่งหนตำบลใด มุ่งไปสู่ฝั่งที่ใด จากบ้านเกิดเมืองนอนไปนานเพียงใด ไกลเพียงไหน แต่หัวใจจีนยังคงเต็มเปี่ยมด้วยเลือดจีน และยังคงระลึกถึงมาตุภูมิไม่เสื่อมคลาย ผู้เขียนประทับใจและซาบซึ้งกับเพลงจีนเพลงหนึ่งมาก เป็นเพลงที่ถ่ายทอดหัวใจของชาวจีนโพ้นทะเลได้ลึกซึ้งกินใจยิ่งนัก ชื่อเพลง 《绿叶对根的情意》 Lǜyè duì gēn de qíngyì ”รากไปใจผูกพัน” ผลงานการประพันธ์ของหวาง เจี้ยน (王健Wáng Jiàn) จึงขอยกมากล่าวและแปลไว้ ณ ที่นี้

不要问我到哪里去

búyào wèn wǒ dào nǎlìqù

我的心依着你

wǒde xīn yī zhe nǐ

不要问我到哪里去

búyào wèn wǒ dào nǎlìqù

我的情牵着你

wǒ deqíng qiān zhe nǐ

我是你的一片绿叶

wǒshì nǐde yípiàn lǜyè

我的根在你的土地

wǒde gēn zài nǐde tǔdì

春风中告别了你

chūnfēngzhōng gào biéle nǐ

今天这方明天哪里

jīntiān zhèfāng míngtiān nǎlǐ

อย่าถามฉัน มุ่งหน้า ไปไหนใด

ทั้งหัวใจ ยังคง ผูกพันมัน

อย่าถามฉัน มุ่งไป แห่งใดกัน

ใจผูกพัน ยึดมั่น อยู่มีคลาย

เปรียบใบไม้ หนึ่งใบ นั่นคือฉัน

รากคงมั่น หยั่งลงดิน ถิ่นเกิดไว้

ลมอุ้นพัด ฉันพราก จากไปไกล

จากฝั่งนี้ เช้าวันใหม่ ฝั่งไหนกัน

ด้วยความโหยหาอาหารแผ่นดินแม่มีเสื่อมคลายนี้เอง ทำให้ชาวจีนโพ้นทะเลยังคงยึดถือธรรมเนียมปฏิบัติสืบต่อกันมาอย่างเหนียวแน่นและมั่นคง เมื่อพลัดพรากมาอยู่บ้านอื่นเมืองไกลก็เห็นจะมีแต่สายเลือด

เดียวกันที่จะพอเป็นที่พึงทางใจซึ่งกันและกันได้ การรวมตัวกันเป็นสมาคมชาวไทยเชื้อสายจีนในพื้นที่ต่างๆ ของไทยเริ่มก่อเกิดและดำเนินไปอย่างสงบ ความต้องการที่พึงทางใจอันแรงกล้านี้เองเป็นแรงผลักดันนำไปสู่ การก่อสร้างศาสนสถานเพื่อให้เป็น “ศูนย์รวมจิตใจ” ของชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย

ศาสนสถานจีน ไม่เพียงทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมจิตใจชาวไทยเชื้อสายจีน หากแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงอัตลักษณ์ และความภาคภูมิใจของชาวจีน สืบต่อสายใยส่งไปยังชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นแล้วรุ่นเล่า

กองส่งเสริมการวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เล็งเห็นความสำคัญของพี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีน จึงมอบหมายให้ผู้เขียนจัดทำ “สารานุกรมศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” นี้ขึ้น ทางหนึ่งก็เพื่อเป็นเครื่องจารึกอัตลักษณ์อันงดงามของชาวไทยเชื้อสายจีน อีกทางหนึ่งก็เพื่อให้ชาวไทยพื้นถิ่นได้ศึกษาวัฒนธรรมที่แตกต่างของพี่น้องร่วมชาติ

ขอขอบคุณมิตรอาจารย์ในหลักสูตรภาษาจีน ดร.ชิตหทัย ปุยะติ อาจารย์ณัฐพัชร์ เตชะรุ่งไพศาล อาจารย์ประภาพร แก้วอมตวงศ์ อาจารย์สุวภัทร จันทรพิวง อาจารย์ Zhang Yingchun (张迎春 Zhāng Yíngchūn) ที่ให้ความช่วยเหลือ และไขความกระจ่างในเรื่องที่ผู้เขียนไม่รู้

นักศึกษาสาขาภาษาจีน ในฐานะเจ้าบ้านของจังหวัดต่างๆ มีส่วนช่วยเหลืออย่างมากในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ได้แก่ ณัฐธิดา สัมพันธ์ และ ประภัสสร กลไกล เจ้าบ้านจังหวัดอุบลราชธานี จันทรตะพร คำจันทร์ เจ้าบ้านจังหวัดศรีสะเกษ กนกวรรณ พริ้งเพราะ และ วราพงษ์ แซ่ตั้ง เจ้าบ้านจังหวัดสุรินทร์ วิภาดา ทองธรรมสิริ เจ้าบ้านจังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา จึงขอจารึกนามไว้ ณ ที่นี้

คุณความดีอันเป็นผลจากการทำงานครั้งนี้ ขอยกเป็นเครื่องสักการบูชาพระพุทธรูป ปฐมจารย์เทพเจ้า เจ้าที่ บรรพบุรุษ เจ้าพ่อ เจ้าแม่ ในศาสนสถานจีนทุกองค์ ขอให้ปกปักรักษา ขจัดปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายภัยพาล คุ่มครองป้องกัน อำนวยอวยชัย ให้แก่ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยพื้นถิ่นให้มีชีวิตร่มเย็นเป็นสุข และเป็นญาติมิตรพี่น้อง ได้พึ่งพาอาศัย อยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างสงบสุข

เมฆม สอดส่องกฤษ

พ.ศ.2556

สารบัญ

คำนำผู้เขียน	ก
ตอนที่ 1 บทนำ	1
ตอนที่ 2 ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	21
1.ศาลเจ้าพุทธกั๋ง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี	22
2.มูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน	26
3.มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จีตังเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์	29
4.สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป	32
5.ศาลเจ้าพ่อวารินทร์	35
6.สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน	37
7.สุสานฮ่วยเซย	39
ตอนที่ 3 ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดศรีสะเกษ	41
1.มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์	42
2.มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (เก่า)	44
3.มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษ ธรรมสถาน (ใหม่)	46
4.ศาลเจ้าปู่ตาศูนย์การค้า	50
5.ศาลเจ้าพ่อปู่ตา ปิงเถ่ากงม่า	52
6.สุสานสุขาวดี	56
ตอนที่ 4 ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดสุรินทร์	59
1.มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์	60
2.สุสานไต้เจ่ง	64
3.ศาลเจ้าพ่อเสื่อ	67
4.ศาลเจ้าปู่ตา	70
5. มูลนิธิสุรินทร์สามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์	72
ตอนที่ 5 ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดบุรีรัมย์	75
1.มูลนิธิสว่างจรรยาธรรม	76
2.ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง	79
3.ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง	82

ตอนที่ 6 ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดนครราชสีมา	87
1.ศาลเจ้าบุญไพศาล (โรงเหล้าเก่า)	88
2.ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์	93
3.ศาลเจ้าฮวยตี้ (ศาลเจ้าพ่อไฟ)	97
4.ศาลเจ้าโรงเจจำศีล (ฮะเซ่งตั้ว)	100
5.ศาลเจ้าแม่ทับทิม (ไหหลำ)	104
6. ศาลเจ้าวัดแจ้ง	108
7.ศาลเจ้าจอหอ (ศาลเจ้าบั้งเท้า กงม่า จอหอ)	113
8.ศาลเจ้าโหวงโจ้ว	115
9.ศาลเจ้าพ่อเสือ	118
10.มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตารธรรมสถาน (เม่งยั้งเซียงตั้ว)	126
11.วิหารเซ็งหมั่งตั้ง	131
บรรณานุกรม	138

ตอนที่ 1 บทนำ

การสำรวจศาสนสถานจีน

ในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของไทย

1. ความเป็นมา

จังหวัดในอีสานใต้ อันได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา นอกจากกลุ่มชนที่อยู่ติดแผ่นดินมาแต่โบราณอย่างกลุ่มไทยและลาวแล้ว ยังมีกลุ่มชนที่อพยพเข้ามาภายหลังอีกหลายกลุ่ม ได้แก่ เวียดนาม เขมรและจีน ในบรรดากลุ่มชนอพยพดังกล่าวข้างต้นนี้ กลุ่มจีนเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดและตั้งถิ่นฐานครอบคลุมเขตจังหวัดมากที่สุด ทั้งยังเป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจการค้าที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจในแต่ละจังหวัดมากที่สุดเช่นกัน แม้จะผสมกลมกลืนกับชาวไทยและชาวไทยถิ่นอีสาน แต่ด้วยความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมดั้งเดิม อำนาจทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ทำให้ชาติพันธุ์จีนที่อพยพเข้ามา ยังคงดำรงรักษาวัฒนธรรมของตนไว้อย่างเหนียวแน่น ยิ่งไปกว่านั้นยังแทรกซึม เผยแพร่ และผสมผสาน แม้กระทั่งมีอำนาจเหนือวัฒนธรรมของชนพื้นถิ่นไปแล้วก็มี

วัฒนธรรมทางศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีนของจังหวัดในเขตอีสานใต้ ปรากฏให้เห็นในรูปแบบต่างๆ เช่น วัดจีน สุสานจีน ศาลเจ้าจีน สมาคม ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจทางภาษาและวัฒนธรรมที่รัฐบาลจีนพยายามกระตุ้นและส่งเสริมเพื่อให้ภาษาจีนเป็นภาษาสากล ยิ่งเป็นแรงผลักดันและแรงกระตุ้นที่สำคัญในการสร้างและธำรงอัตลักษณ์ของชาวจีนโพ้นทะเลในทุกมุมของโลก รวมถึงชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน

การศึกษาในครั้งนี้ได้สำรวจศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคอีสานใต้ทั้งหมด โดยมีเนื้อหาหลักประกอบด้วย ภาพถ่ายศาสนสถานแต่ละแห่ง ชื่อศาสนสถาน ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา ตลอดจนความสำคัญต่อชุมชน ข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตจังหวัดของภาคอีสานใต้ได้

2. ขอบเขตวรรณกรรม : การศึกษาเกี่ยวกับศาสนสถานจีนในประเทศไทย

จากการสำรวจผลงานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในเรื่องการก่อตั้งศาลเจ้าเงินในประเทศไทย สามารถแบ่งประเภทของผลงานตามเนื้อหา ดังนี้

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับศาลเจ้าและประวัติความเป็นมาของศาลเจ้า

มีผลงานการศึกษาในเชิงสำรวจเพื่อจัดทำทำเนียบศาลเจ้า เพื่อการจัดระเบียบศาลเจ้า เพื่อการอนุรักษ์ศาลเจ้า การจดบันทึกประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าเงินในประเทศไทย ตลอดจนการสำรวจเทพเจ้าในศาลเจ้าของไทย เช่น ผลงานของ **ตัวนลี่เซิง**. (2538) เรื่อง การสำรวจศาลเจ้าเงินในเขตกรุงเทพมหานคร ผลงานของ **รุ่ง สุจินันท์กุล**. (2542) เรื่อง การศึกษาเพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์ศาลเจ้าเงินในกรุงเทพฯ ที่สร้างขึ้นช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 ผลงานของ **ตัวนลี่เซิงและคณะ**. (2543) เรื่อง ความเป็นมา วัดจีนและศาลเจ้าเงิน ในประเทศไทย ผลงานของ **กุลศิริ อรุณภาคย์**. (2553) เรื่อง ศาลเจ้าศาลเงินในกรุงเทพฯ

ผลงานของ จิตรกร ก้อนันทเกียรติ. (2555) เรื่อง ทำเนียบศาลเจ้าจีนและทั่วไทย ผลงานของ สุรสิทธิ์ อมร
วณิชศักดิ์. (2555) เรื่องปูนเล่าก่ง : เทพเจ้าที่จีนในสังคมไทย เป็นต้น

1.2 การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีน

มีผลงานการศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนamahayan ประวัติคณะสงฆ์มหายาน ตลอดจนความเชื่อของ
ชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย เช่น ผลงานของ มังกรมลาวาส, วัด (2512) เรื่อง ประวัติคณะสงฆ์จีน
นิกาย ผลงานของ สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2530) ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมของชุมชนชาวจีน ผลงาน
ของ ชีรยุทธ สุนทร. (2540) เรื่อง พุทธศาสนamahayanในประเทศไทย จีนนิกายและอนันนิกาย ผลงานของ
โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (มปป.)
เรื่อง ความเชื่อของชาวจีนในประเทศไทย เป็นต้น

1.3 การศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน

มีผลงานการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม สังคม เทศกาลสำคัญ ตลอดจนอัตลักษณ์ของชาวไทย
เชื้อสายจีนในพื้นที่ต่างๆของไทย เช่น ผลงานของ จี. วิลเลียม สกิ้นเนอร์. (2529) เรื่อง สังคมจีนในประเทศไทย:
ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ ผลงานของ ยุทธนา วุฒิปติกุล. (2539) เรื่อง พิธีกรรมกินเจในสังคมชาวจีนภาค
ใต้ กรณีชาวจีนในอำเภอตะกั่วป่าจังหวัดพังงา ผลงานของ วรศักดิ์ มัทธโนบล. (2540) เรื่อง การรวมกลุ่ม
ของจีนสยาม ผลงานของ อรรถพล สาตุ้ม. (2545) เรื่อง ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ชาวจีนกับผู้ปกครองความ
เชื่อ พิธีกรรมในศาลเจ้าจีนจังหวัดเชียงใหม่ ผลงานของ ครรธรส ศักดิ์ศรี. (2550) เรื่องวิถีชีวิตคนกินเจ กรณี
ศึกษาเขตเทศบาลตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุงจังหวัดเลย ผลงานของ เรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ. (2552)
เรื่อง เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลงานของ วงศ์เดือน ภาณุวัฒนา
กุลและคณะ. (2553) เรื่อง อัตลักษณ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในเมืองหาดใหญ่

จากการสำรวจเพื่อทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจะเห็นว่า การศึกษาในเชิงสำรวจที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้า
จีน เป็นการสำรวจเฉพาะพื้นที่เน้นเฉพาะระดับเขต หรือจังหวัดเท่านั้น ส่วนการสำรวจระดับประเทศกระทำ
เพื่อการจัดทำทำเนียบ มิได้มีการศึกษาวิเคราะห์ในเชิงลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาและสำรวจที่เกี่ยวข้อง
“ศาสนสถานจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง” ยังไม่มีข้อมูลการศึกษา พบแต่เพียงผลงานการศึกษาที่
เกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในบางจังหวัดเท่านั้น การสำรวจในครั้งนี้ไม่เพียงสามารถ
เพิ่มเติมองค์ความรู้ให้กับงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับศาสนสถานจีนในประเทศไทยได้เท่านั้น จากการเก็บข้อมูล
และวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า วัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนมีการปฏิสัมพันธ์ การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจีน
กับวัฒนธรรมพื้นถิ่นซึ่งถ่ายทอดให้เห็นผ่านศาสนสถานจีน ผลการศึกษานี้สามารถขยายผลสู่การศึกษาวิจัยใน
แขนงอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย

3. วิธีการศึกษา

3.1 กลุ่มประชากร กำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูลคือ เขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และ นครราชสีมา

3.2 ผู้เก็บข้อมูล กำหนดผู้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูล คือ จะต้องเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นเป็นผู้ร่วมเก็บข้อมูลด้วย ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และลึกซึ้ง

3.3 วิธีการเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีดังต่อไปนี้ 3.1) การสำรวจสถานที่จริง 3.2) การเก็บข้อมูลภาพถ่าย 3.3) การสัมภาษณ์ และ 3.4) การเก็บข้อมูลเอกสาร

3.4 การสังเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ได้จัดทำเป็นรูปเล่มสารานุกรม โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

- (1) ชื่อศาสนสถาน มีการอธิบาย เกี่ยวกับชื่อภาษาจีน เสียงอ่าน และความหมาย เป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจีนในประเทศไทย
- (2) ภาพถ่าย เป็นการเก็บรวบรวมภาพถ่ายหลากหลายมุมมอง เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลภาพถ่ายศาสนสถานแต่ละแห่ง เป็นข้อมูลสถาปัตยกรรมจีนในประเทศไทยอันทรงคุณค่า
- (3) ที่ตั้ง บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพิกัดที่ตั้งศาสนสถานแต่ละแห่ง รวมทั้งการเดินทาง และการติดต่อ
- (4) ประวัติความเป็นมา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการก่อตั้งศาสนสถานแต่ละแห่ง
- (5) ความสำคัญต่อชุมชน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของศาสนสถานแต่ละแห่ง เป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับการศึกษาวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตจังหวัดของภาคอีสานใต้

4. การสำรวจศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

จากการสำรวจพบว่า ศาสนสถานจีนในเขตจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง สามารถแบ่งได้เป็น ศาสนสถานประเภทศาลพระภูมิเจ้าที่ ศาสนสถานประเภทมูลนิธิวัดหรือสมาคมเพื่อการกุศล และศาสนสถานประเภทสุสาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ศาลพระภูมิเจ้าที่ เป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก ก่อสร้างเป็นศาลพระภูมิส่วนบุคคล โดยก่อตั้งเป็นศาลเจ้าประจำบ้าน หรือศาลเจ้าส่วนตัว แต่ก็มีบางแห่งก่อตั้งโดยการรวมตัวกันของคนในชุมชน ตั้งไว้หน้าบ้านหรือหน้าร้าน โดยเฉพาะบ้านที่อยู่ตรงทางสามแพร่ง จะตั้งเป็นศาลพระภูมิเจ้าที่หันหน้าเข้าหาถนน เพราะเชื่อว่าทางสามแพร่งเป็นจุดรวมของวิญญาณชั่วร้าย จึงต้องตั้งศาลเจ้าที่เพื่อให้สะท้อนความชั่วร้ายออกไป ทั้งยังอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของบ้านและผู้เคารพบูชาในละแวกนั้นด้วย จากการสำรวจพบว่า แต่ละจังหวัดมีศาลเจ้าที่ประเภทนี้มากกว่า 1 แห่งขึ้นไป ขนาดใหญ่เล็กต่างกันไป บ้างเป็นศาลทรงกลองสี่เหลี่ยมเล็กๆ บ้างสร้างเป็นกระท่อม บ้างเป็นศาลา หรือเป็นสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ก็มี

ศาลพระภูมิลักษณะนี้มีชื่อภาษาจีนว่า 本头公 Běntóugōng แต่บางที่ก็เขียนว่า 本头宫 Běntóugōng ทั้งสองชื่อออกเสียงเหมือนกัน แต่ 公 หมายถึง เพศชาย ส่วน 宫 gōng หมายถึง วัง นอกจาก

นี้ยังมีบางแห่งเรียกชื่อว่า 本头古庙 Běntóu gǔmiào คำว่า 古庙 gǔmiào หมายถึง วัดโบราณ ดังตัวอย่างภาพต่อไปนี้

ภาพพระภูมิเจ้าที่ตายาย ใน ศาลเจ้าปู่ตาศูนย์การคำ
อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ศาลเจ้าปู่ตา สามแยกทางข้ามรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

4.2 มูลนิธิ วัดหรือสมาคมเพื่อการกุศล จากการสำรวจพบว่า ศาสนสถานจีนที่สร้างเป็นมูลนิธิหรือวัดขนาดใหญ่นี้ บางแห่งมีต้นกำเนิดจากศาลเจ้าขนาดเล็ก ต่อมาเมื่อมีกลุ่มชนชาวไทยเชื้อสายจีนเพิ่มมากขึ้น และมีการรวมตัวกันมากขึ้นจึงได้ก่อตั้งเป็นมูลนิธิการกุศล และวัดขนาดใหญ่ขึ้น จากการเก็บข้อมูล อาจแบ่งกลุ่มศาสนสถานในกลุ่มนี้ได้เป็น กลุ่มที่เป็นสมาคมการกุศลหรือมูลนิธิ และกลุ่มที่เป็นวัดหรือศาลเจ้า

สมาคมและมูลนิธิการกุศล ก่อตั้งขึ้นโดยการรวมตัวของชาวไทยเชื้อสายจีนเพื่อประกอบกิจการสาธารณกุศล อันได้แก่ การช่วยเหลือจัดงานศพ จัดให้มีสุสานและฌาปนกิจสถานแก่บุคคลทั่วไป การช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุทกภัย วาตภัยและภัยพิบัติอื่นๆ การส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปกรรม การศึกษา การศาสนา และการรักษาพยาบาล การบำเพ็ญทานกุศล และสาธารณกุศลโดยทั่วไป

วัดหรือศาลเจ้า ภายในวัดบ้างสร้างเป็นเทวสถานเพื่อประดิษฐานเทวรูป หรือประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่างๆตามศิลปะแบบจีน หรือบางแห่งประดิษฐานพระที่มีชื่อเสียงของสำนักที่มาจากพื้นที่ต่างๆของประเทศจีน แต่ก็มีบางแห่งเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมขึ้น กล่าวคือ ภายนอกเป็นวัดตามสถาปัตยกรรมแบบจีน แต่ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปศิลปะแบบไทย ส่วนเครื่องบูชามีทั้งแบบไทยและจีน

ข้างต้นที่กล่าวว่า ศาสนสถานอาจแบ่งกลุ่มศาสนสถานได้เป็นสอง หรือสามกลุ่มนั้น เนื่องจากว่า ศาสนสถานบางแห่งมีลักษณะผสมผสานกัน กล่าวคือ บางแห่งเป็นมูลนิธิการกุศล ก่อตั้งเป็นอาคารมูลนิธิเหมือนกับสำนักงานทั่วไปเพียงอย่างเดียว แต่บางแห่งใช้ชื่อว่าสมาคม ภายในมีอาคารสำนักงาน มีวัด หรือศาลเจ้าประดิษฐานเทวรูปต่างๆจำนวนมาก หรืออาจมีพระพุทธรูปแบบจีน หรือบางแห่งใช้ชื่อว่าสมาคม หรือมูลนิธิ แต่ภายในเป็นอาคารศาลเจ้า วัด และสุสานอยู่ภายในด้วย

ในหัวข้อนี้จึงจะนำเสนอข้อมูลสองประเด็นคือ (1) ข้อมูลของศาสนสถาน และ (2) สิ่งเคารพภายในศาสนสถาน

4.2.1 ข้อมูลประเภทของศาสนสถาน จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีศาสนสถาน ประเภทนี้ คือ สมาคม มูลนิธิ และศาลเจ้า ดังนี้

4.2.1.1 สมาคม เป็นการรวมตัวกันของชาวไทยเชื้อสายจีนในพื้นที่ มีการระดมเงินทุนก่อตั้งอาคารเป็นสมาคม หรือบางแห่งก็สร้างเป็นศาลเจ้าก็มี บางแห่งเป็นสาขาย่อยของสมาคมชาวไทยเชื้อสายจีนขนาดใหญ่ระดับประเทศหรือระดับโลก หรือสมาคมตระกูลแซ่เป็นต้น จากการสำรวจพบว่ามีศาสนสถานในรูปแบบของสมาคม 3 แห่ง คือ

- (1) สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป (蓬萊十七道閣Pénglái shíqī xiāo gé) ตั้งอยู่เลขที่ 212 ศรีณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นสมาคมในเครือมูลนิธิสหพุทธธรรมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
- (2) สมาคมศาลเจ้าแป๊ะกงตลกจันท์ (伯公福德祠Bógōng fúdé cí) ตั้งอยู่ที่สมาคมศาลเจ้าแป๊ะกงตลกจันท์ นครราชสีมา เลขที่ 102 ถนนจันท์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- (3) สมาคมพุทธธรรมการกุศล (ฮุก 31) นครราชสีมา (清岩洞Qīngyán dòng) ตั้งอยู่ที่ วิหารเชิงห่มตั้ง เลขที่ 19 หมู่ 2 บ้านกรีน ตำบลหนองจะบก อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา

(บนซ้าย) สมาคมศาลเจ้าแป๊ะกงตลกจันท์ จังหวัดนครราชสีมา
(บนขวา) สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป จังหวัดอุบลราชธานี
(ล่างซ้าย) สมาคมพุทธธรรมการกุศล (ฮุก 31) จังหวัดนครราชสีมา

4.2.1.2 มูลนิธิ ลักษณะการดำเนินงานของมูลนิธิ เป็นการรวมตัวกันของสมาคมชาวไทยเชื้อสายจีน เมื่อมีสมาชิกมากขึ้น มีเงินทุนมากขึ้น มีการดำเนินงานที่ชัดเจนและเข้มแข็งขึ้นก็ได้ขอจดทะเบียนต่อทางการ

เป็นมูลนิธิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรม สาธารณกุศล เช่น ช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยให้กับชุมชน จัดการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม เก็บศพไร้ญาติ เป็นต้น จากการสำรวจพบว่ามีศาสนสถานในรูปแบบของสมาคมทั้งหมด 9 แห่ง คือ

- (1) มูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน (乌汶明尊善坛 Wūwèn míng zūn shàn tán) อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
- (2) มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จิตตงเกาะห์ ส่วนสังคมสงเคราะห์ (汶慈善机构 紫睇阁互助社 อ่านว่า Wūwèn císhàn jīgòu Zīdāngé hùzhùshè) เลขที่ 42 ถนนราชวงศ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- (3) มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์ (四色菊慈善机构 Sīsèjú císhàn jīgòu) เลขที่ 1048/5 ถนนอุบล ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมืองฯ จังหวัดศรีสะเกษ
- (4) มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (เก่า) (明吉善坛 Míng jí shàn tán) เลขที่ 1481/10 ถนนวันลูกเสือ ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
- (5) มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (ใหม่) (明吉善坛 Míng jí shàn tán) เลขที่ 1481/10 ถนนวันลูกเสือ ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
- (6) มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฅาปนกิจสงเคราะห์ (ไต้ฮงกง) (素攀府大象慈善机构 Sùnpǎn fǔ Dàxiàng císhàn jīgòu) เลขที่ 201 หมู่ที่ 3 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
- (7) มูลนิธิสุรินทร์สามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์ (素攀集德善堂 Sùnpǎn jí dé shàn táng) เลขที่ 6/6 ถนนกรุงศรีโน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
- (8) มูลนิธิสว่างจรรยาธรรมสถาน (明礼善坛 Míng lǐ shàn tán) เลขที่ 3 ถนนสมรรถการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
- (9) มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาธรรมสถาน (เม่งยั้งเซียงตั้ง) (乐善善堂 明仁善坛 Lèshàn shàn táng míngrén shàn tán) เลขที่ 17 ถนนโยธา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ภาพศาสนสถาน 9 แห่ง แสดงในภาพต่อไปนี้

มูลนิธิสว่างบุษชาธรรมสถาน

มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จิตตั้งเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์

มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์

มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (เก่า)

มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (ใหม่)

มูลนิธิสามัคคีสุนทร ฌาปนกิจสงเคราะห์ (ไต้ฮงกง)

มูลนิธิสุนทรสามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์

มูลนิธิสว่างจรรยาธรรมสถาน

มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาธรรมสถาน (เม่งฮุ้นซึ้งตั้งตัว)

4.2.1.3 ศาลเจ้า มีลักษณะเป็นวัดแบบจีน ภายในประดิษฐานพระหรือเทพเจ้าเป็นหลัก ทั้งที่เป็นพระในพุทธศาสนา เป็นนักบวชในลัทธิเต๋าและขงจื้อ หรือเป็นเทพเคารพของชาวจีนกลุ่มต่างๆ โดยมากเป็นพระที่ได้รับการยกย่องให้เป็นปรมาจารย์ หรือเป็นพระที่มีชื่อเสียงของสำนักใดสำนักหนึ่ง บางแห่งสร้างเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม จากการสำรวจพบว่ามีศาสนสถานในรูปแบบดังกล่าวนี้จำนวน 4 แห่ง คือ

- (1) ศาลเจ้าบุญไพศาล (福广古庙 Fú guǎng gǔmiào) ตั้งอยู่ที่ ซอยจอมพล ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นลักษณะศาลเจ้าที่ แต่ภายในประดิษฐานเทพเจ้าและพระหลายองค์
- (2) ศาลเจ้าโรงเจฮะเซ่งตี้ว (合成坛 Héchéng Tán) ตั้งอยู่ที่ ซอยโพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม กิจ ภายในประดิษฐานทั้งเทพเจ้า และพระปรมาจารย์ต่างๆจำนวนมาก เช่น พระพุทธรูป เทพเจ้าแห่งโชคลาภ เจ้าแม่กวนอิม ป้ายบูชาบรพบุรุษ เป็นต้น
- (3) ศาลเจ้าวัดแจ้จ้ง (获众¹古庙 Huò zhòng gǔmiào) ตั้งอยู่เลขที่ 453 ซอยโพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ภายในประดิษฐานศาลเจ้าที่ เจ้าพ่อเจ้าแม่ฮั่วกง เทพเจ้าเสวียนเทียน เป็นต้น
- (4) ศาลเจ้าโหวงโจ้ว (五祖堂 Wǔzǔ táng) ตั้งอยู่เลขที่ 158 ถ.จอมสุรางค์ยาตร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ภายในประดิษฐานพระปรมาจารย์โหวงโจ้ว

ศาลเจ้าศาลเจ้าบุญไพศาล

ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์

¹ ข้อสังเกต การตั้งชื่อวัดแจ้จ้งนี้ เป็นการตั้งชื่อแบบเลียนเสียงภาษาไทย คือ วัดแจ้จ้ง ใช้อักษรจีนว่า 获众 อ่านออกเสียงว่า ฮั่วจ้ง อีกนัยหนึ่ง เมื่อแปลความหมายจากอักษรจีนแล้ว หมายความว่า [ได้รับ + ประชาชน] ตีความได้ว่า ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนร่วมกัน บริจาคสร้างวัดแห่งนี้

ศาลเจ้าโรงเจเฮงตั้งตัว

ศาลเจ้าวัดแจ่ง

ศาลเจ้าโหวงจื้อ

4.2.2 ข้อมูลสิ่งเคารพบูชาภายในศาสนสถาน จากการสำรวจพบว่า ภายในศาสนสถานจีน ประดิษฐานรูปเคารพในลักษณะรูปปั้น รูปภาพ อักษร ป้ายบูชา แท่นบูชา โดยมีวัตถุและสิ่งที่เคารพบูชา จำนวนมาก สามารถแบ่งได้เป็น เจ้าที่ เทพเจ้า บรรพบุรุษและพระพุทธรูปศาสนา

4.2.2.1 เจ้าที่ สิ่งเคารพที่อยู่ในศาลเจ้าที่มีหลายอย่างแตกต่างกันไป จากการสำรวจพบสิ่งเคารพในศาลเจ้าที่จีนแบ่งได้เป็น ศาลเจ้าที่ สัตว์เคารพ เจ้าพ่อเจ้าแม่ และบุคคล ดังนี้

ก. เจ้าที่ บ้างก็เรียกว่า ศาลตายาย บ้างเรียกว่า ศาลปู่ตา ลักษณะเหมือนกับ พระภูมิเจ้าที่ของไทย ภายในศาลเจ้าที่มีรูปปั้นชายหญิง หรือชายอย่างเดียว หรือหญิงอย่างเดียว เป็นตัวแทนเจ้าพ่อเจ้าแม่ รูปปั้นเป็นศิลปะแบบจีนตั้งอยู่บนแท่นบูชา มีเครื่องบูชาเป็นดอกไม้ ธูปเทียน และมีอักษรจีนเขียนว่า ศาลเจ้าตายาย (本头公妈 Běntóu gōngmā) บางสถานที่ที่เป็นเจ้าพ่ออย่างเดียว ก็จะมีชื่อเรียกว่า ศาลปู่ตา (本头公 Běntóu gōng) ศาลประเภทนี้ส่วนมากเป็นศาลส่วนบุคคลเป็นผู้ก่อสร้าง ภายในศาลจะมีอักษรจีนเขียนคำมงคลเพื่อขอพรให้เจ้าที่ปกปักรักษา เช่น 合境平安 hé jìng píng'ān (ชุมชนเป็นสุข) 保我平安 bǎo wǒ píng'ān (ปกปักรักษาปวงข้าเป็นสุข) เป็นต้น

จากการสำรวจข้อมูลในเขตจังหวัดของภาคอีสานตอนล่างพบว่า มีศาลพระภูมิลักษณะนี้ทุกจังหวัด ในแต่ละจังหวัดอาจมีมากกว่าหนึ่งแห่งก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) จังหวัดอุบลราชธานี เช่น ศาลเจ้าพ่อวารินทร์ (本头宫 Běn tóu gōng)
- (2) จังหวัดศรีสะเกษ เช่น ศาลเจ้าปู่ตาศูนย์การค้า ศาลเจ้าพ่อปู่ตา ปิงเถ่ากงม่า (新本头公妈 Xīn běn tóu gōng mā)

- (3) จังหวัดสุรินทร์ เช่น ศาลเจ้าพุทธก่ง สามแยกโรงพยาบาล (本头公妈 Běn tóu gōng mā) และ ศาลเจ้าพุทธก่งสามแยกตลาดสด (本头庙 Běn tóu miào)
- (4) จังหวัดบุรีรัมย์ เช่น ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง (本头宫 Běn tóu gōng)
- (5) จังหวัดนครราชสีมา เช่น ศาลเจ้าจอหอ หรือชื่อ ศาลเจ้าบั้งเท้า กงม่า จอหอ (本头古庙 Běn tóu gǔ miào)

เจ้าที่ปู่ตาศูนย์การค้า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

เจ้าที่ปู่ตาศาลเจ้าบุญไพศาล จังหวัดนครราชสีมา

ข. สัตว์เคารพ เช่น เจ้าพ่อเสือ เจ้าพ่อสิงห์ ศาลเจ้าประเพณี ภายในประดิษฐานสัตว์เคารพ โดยมากเป็นสัตว์ที่ดุร้าย เช่น เสือ สิงห์ เพราะเชื่อว่าสัตว์ต่างๆเหล่านี้จะสามารถปกป้อง และป้องกันภัยอันตรายจากสิ่งชั่วร้ายได้ ศาลประเพณีนี้เกิดจากการรวมตัวกันของชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในชุมชนเดียวกันร่วมกันก่อตั้งขึ้น จากการสำรวจข้อมูลในเขตจังหวัดของภาคอีสานตอนล่าง พบว่ามีศาลเจ้าในลักษณะนี้ 3 แห่ง คือ

- (1) ศาลเจ้าพ่อเสือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (李爷公 lǐ yé gōng)
- (2) แทนบูชาเจ้าพ่อเสือในศาลเจ้าวัดแจ้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (获众古庙 Huò zhòng gǔ miào)
- (3) ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (本头古庙 Běn tóu gǔ miào)
- (4) ศาลเจ้าพ่อเสือ สามแยกโรงพยาบาลสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (本头公妈 Běn tóu gōng mā) ศาลแห่งนี้ ชาวบ้านเรียกชื่อกันเองว่าเป็น “ศาลเจ้าพ่อเสือ” แต่ภายในประดิษฐานรูปปั้นตายาย แบบศาลพระภูมิเจ้าที่

รูปปั้นสัตว์เคารพ ใน ศาลเจ้าพ่อเสือ อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

ภาพวาดรูปเสือ บนแท่นบูชา ใน ศาลเจ้าวัดแจ้ง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง ภายในมีรูปปั้นสิงห์สีทอง
อยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ศาลเจ้าพ่อเสือ สามแยกโรงพยาบาลสุรินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ค. เจ้าพ่อ เจ้าแม่ เป็นศาลที่ประดิษฐานเทพเคารพตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น จีนไหหลำ จีนแคะ จีนกวางตุ้ง จีนแต้จิ๋ว จีนฮกเกี้ยน เป็นต้น หรือการบูชาสิ่งชั่วร้ายเพื่อเป็นกุศโลบายในการเปลี่ยนสิ่งชั่วร้ายให้เป็นเทพ เป็นการขอพรเพื่อไม่ให้สิ่งชั่วร้ายนั้นมาทำอันตรายแก่ตนและชุมชน

จากการสำรวจข้อมูลพบว่ามีศาลเจ้าในลักษณะนี้ 2 แห่ง คือ

- (1) ศาลเจ้าแม่ทับทิม หรือ จุ่ยบ้อเหนี่ยว (水尾圣娘庙 Shuǐ wěi shèng niáng miào) เป็นเจ้าแม่ตามความเชื่อของกลุ่มชาวจีนไหหลำ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- (2) ศาลเจ้าพ่อไฟ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (火帝古庙 Huǒ dì gǔ miào)

ศาลเจ้าแม่ทับทิม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

รูปปั้น เจ้าพ่อไฟ ใน ศาลเจ้าพ่อไฟ
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ง. บุคคล ศาลประเภทนี้ประดิษฐานรูปปั้นของบุคคลที่มีตัวตนจริง หรือป้ายสลักชื่อบรรพบุรุษ เดิมก่อตั้งเป็นส่วนบุคคล มีเหตุมาจากผู้ก่อตั้งเป็นบุคคลที่สามารถติดต่อกับเทพเจ้าได้ หรือเป็นคนทรงเจ้าประจำชุมชนจึงได้ก่อตั้งศาลบูชาขึ้น เมื่อบุคคลดังกล่าวเสียชีวิตลง ชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเกิดความศรัทธา จึงเคารพนับถือและบูชากราบไหว้ บางแห่งยกย่องให้เป็นเทพเจ้าก็มี เมื่อมีแรงศรัทธามากขึ้น จึงได้ร่วมกันทำบุญบริจาคทรัพย์ จนกระทั่งสร้างเป็นศาลเจ้าขนาดใหญ่ขึ้น

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีศาลเจ้าในลักษณะนี้มี 1 แห่ง คือ รูปปั้นเทพเจ้าหัวกวง ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องสมมติให้เป็นเทพเจ้า ซึ่งมีที่มาจากบุคคล ตั้งอยู่ที่ศาลเจ้าพ่อเสือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

รูปปั้นเทพเจ้าหัวกวง ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องสมมติให้เป็นเทพเจ้า ซึ่งมีที่มาจากบุคคล ตั้งอยู่ที่ศาลเจ้าพ่อเสือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ภาพเคารพนายจุกู๋ แซ่โล้ว ผู้ก่อตั้งศาลเจ้าพ่อเสือ จังหวัดนครราชสีมา

ป้ายบูชาบรรพชนที่ศาลเจ้าพ่อเสือ จังหวัดนครราชสีมา

4.2.2.2 เทพเจ้า แบ่งได้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มเทพเจ้าตามความเชื่อในลัทธิเต๋า และกลุ่มเทพที่เป็นบุคคล เทพจากวรรณคดีหรือตำนานความเชื่อ ดังนี้

ก.กลุ่มเทพเจ้าตามความเชื่อในลัทธิเต๋า

(1) เทพดาฟ้าดิน หรือ ทีตี้แป๊อ ตามคติความเชื่อของชาวจีนเชื่อว่า องค์เง็กเซียนฮ่องเต้ เป็นผู้ลบล้างบาปสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้ ในการตั้งศาลเจ้าจะต้องตั้งศาลเพื่อคารวะองค์เง็กเซียนหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ทิงก หรือ เทียนกง (天公 tiān gōng) ขึ้นต่างหาก โดยยึดหลักปฏิบัติว่า ก่อนที่จะสักการะกราบไหว้เทพเจ้าองค์อื่น จะต้องกราบไหว้องค์เทียนกงเสียก่อน จึงต้องตั้งศาล 天地父母 ไวก่อนที่จะถึงตัวอาคารศาลเจ้า จากการสำรวจพบว่า มีแท่นบูชาเทพดาฟ้าดินในทุกศาลเจ้า

(2) เทพเจ้าแห่งโชคลาภ ชาวไทยเชื้อสายจีนเรียกว่า ไฉชิงเอี้ยะ ภาษาจีนกลางคือ 財神爺 Cáishényé คือเทพเจ้ากษมิง เป็นเทพเจ้าในลัทธิเต๋า มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น เจ้ากษมิงชู่ยเจ้าเสวียนถาน เป็นต้น ชาวไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่าเป็นเทพที่บันดาลความร่ำรวยและโชคลาภ² จากการสำรวจพบว่า เทพเจ้าแห่งโชคลาภนี้เป็นเทพที่นิยมบูชาในทุกศาลเจ้า เช่น ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ วิหารเซ่งห้งมั่งตั้ง ศาลเจ้าโรงเจจำศีล (ฮะเซ่งตัว)

จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

(3) เทพแปดเซียน (八仙bāxiān) เป็นเทพในลัทธิเต๋า ประกอบไปด้วยเทพเจ้าแปดองค์ ได้แก่ จางกัวหล่าว (张果老Zhāng Guǒlǎo) หลี่ต้งปิน (吕洞宾Lǚ Dòngbīn) หานเซียงจื่อ (韩湘子Hán Xiāngzǐ) เหอเซียนกู (何仙姑Hé Xiāngū) หลี่เถียวไกว่ (李铁拐Lǐ Tiěguǎi) ฮันจงหลี่ (汉钟离Hàn Zhōnglí) เฉาโก่วจิว (曹国舅Cáo Guójiù) และหลานไฉ่เหอ (蓝采和Lán Cǎihé) เชื่อกันว่าเป็นเทพที่คุ้มครองคนดี อภิบาลคนยากจนและคนตกทุกข์ได้ยาก จากการสำรวจพบเทพแปดเซียนที่มูลนิธิสว่างบุษารธรรมสถาน จังหวัดอุบลราชธานี มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน จังหวัดศรีสะเกษ เป็นต้น

(4) เทพ “เสวียนเทียนซ่างตี้” 《玄天上帝Xuántiān shàngdì》 (ภาษาฮกเกี้ยนเรียกว่า “เฮียงเทียนส่งเต้” และแต้จิ๋วเรียกว่า “เฮียงเทียนเซียงตี้”) เป็นเทพที่จัดอยู่ประเภท “เทพดาธา” 《星神》 เป็นเทพระดับสูงในศาสนาเต๋า³ จากการสำรวจพบเทพองค์นี้ประดิษฐานที่ศาลเจ้าวัดแจ้งจังหวัดนครราชสีมา

(5) เทพเจ้าหัวกง (华光大帝Huáguāng dàdì) เป็นเทพที่ชาวจีนแคะ (客家Kèjiā) ให้ความเคารพนับถือ ตำนานเล่าว่า เดิมท่านเป็นดวงไฟในวิหารธรรม ได้ฟังธรรมะทุกวัน จนบรรลุนิพพาน มีอิทธิฤทธิ์บันดาลฟ้าฝน ขอลูกชายหญิง การทำมาค้าขายประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ ขอสิ่งใดสมปรารถนาทุกประการ จากการสำรวจพบเทพองค์นี้ที่ศาลเจ้าพ่อเสือ จังหวัดนครราชสีมา

² อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับเทพมงคลของจีนได้ในหนังสือนี้ สวี ลีฮุยและโหว หลินหลินแต่ง สุรสิทธิ์ อมรรณชิตศักดิ์, แปลและเรียบเรียง (2546) เทพมงคลของจีน, กรุงเทพฯ : เต๋าประยุกต์, ข้อมูลเกี่ยวกับเทพเจ้าในบทความนี้ สรุปรมาจากหนังสือเล่มนี้

³ ข้อมูลส่วนนี้คัดลอกมาจาก <http://www.yokipedia.com/>

(6) **เทพแห่งไฟ** หรือ **เจ้าพ่อไฟ** หรือ **เทพพระเพลิง** เป็นเทพเจ้าสามตา ภาษาจีนกลางเรียกชื่อว่า 火帝 Huǒdì มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า 炎光大帝 yán guāng dàdì ภาษาแต้จิ๋วเรียกชื่อว่า เอี่ยมกงวไตเต้ เป็นเทพที่ได้รับบัญชาจากสวรรค์ให้ควบคุมดูแลไฟที่ลุกโชติช่วงบนโลกมนุษย์ พบเทพองค์นี้ประดิษฐานอยู่ในศาลเจ้าพ่อไฟ จังหวัดนครราชสีมา

ข.กลุ่มเทพที่เป็นบุคคล เทพจากวรรณคดีหรือตำนานความเชื่อ

เทพกลุ่มนี้มีที่มาจากหลายสาเหตุ บ้างเกิดมาจากวรรณคดี บ้างเกิดมาจากตำนานความเชื่อโบราณ บ้างเกิดมาจากบุคคลที่มีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ และก็มีเทพจำนวนมากที่เกิดจากการผสมผสานบุคคลที่มีตัวตนจริงกับตำนาน วรรณคดี เกิดเป็นเทพขึ้น จากการสำรวจพบเทพกลุ่มนี้ดังนี้

(1) **เทพจากวรรณคดีเรื่อง ไซอิ๋ว (西游记 xīyóujì)** คือ เรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางไปยังชมพูทวีปเพื่ออัญเชิญพระไตรปิฎก โดยมีพระถังซำจั๋ง เป็นผู้เดินทางไปพร้อมกับสัตว์ 3 ตัว คือ ห้างเจีย (ลิง) ตือโป๊ยก่าย (หมู) และซัวเจ๋ง (ปีศาจปลา) เป็นเพื่อนร่วมทาง ต่อมาเมื่อการอัญเชิญพระไตรปิฎกสำเร็จ ทั้งสี่องค์ก็ได้กลายเป็นพระอรหันต์ แต่ชาวจีนยกย่องให้ทั้งสี่องค์เป็นเทพเจ้า จากการสำรวจพบเทพ 4 องค์นี้ที่วิหารเซ่งหังมั่งตั่ง จังหวัดนครราชสีมา

(2) **เจ้าแม่กวนอิม** ภาษาจีนกลางคือ กวานอิน (观音菩萨 Guānyīn Púsà) พระโพธิสัตว์ของพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน เป็นองค์เดียวกันกับพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ในภาษาสันสกฤต ซึ่งมีต้นกำเนิดจากพระสุตรมหายานในอินเดีย และได้ผสมผสานกับความเชื่อพื้นถิ่นดั้งเดิมของจีน คือตำนานเรื่องพระธิดาเมี่ยวซ่าน ก่อให้เกิดเป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมในภาคสตรีขึ้น (ข้อความส่วนนี้คัดลอกมาจาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>) พบรูปเคารพเจ้าแม่กวนอิมในศาสนสถานหลายแห่ง เช่น มูลนิธิสว่างจรรยาธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ศาลเจ้าพ่อเสือ จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

(3) **เทพกวนอู (关帝圣君 Guāndì shèngjūn)** เป็นตัวละครในวรรณกรรมจีนอิงประวัติศาสตร์เรื่องสามก๊กที่มีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ยุคสามก๊ก คุณความดีของกวนอูคือ สัตย์ซื่อถือคุณธรรม กตัญญูรู้คุณและความกล้าหาญ จึงได้รับการบูชาให้เป็นเทพ พบเทพกวนอูประดิษฐานที่ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ จังหวัดนครราชสีมา

(4) **เทพฮัวกง** เกิดในสมัยโจวตะวันตก (ก่อน ค.ศ. 1027 ถึง ค.ศ. 771) เป็นโอรสองค์เล็กสุดของพระเจ้าโจวเหวินหวาง (周文王 Zhōu Wénwáng) เป็นผู้ประพันธ์บันทึกต่างๆ เช่น อารยธรรมโลกมนุษย์ พิธีกรรมราชสำนัก พิธีกรรมมนุษย์โลก และโดยเฉพาะ พิธีกรรมแต่งงาน ผลงานเรื่องหลังนี้ทำให้ประชาชนยกย่องให้เป็นเทพแห่งคู่ครอง ต่อมาประชาชนจึงกราบไหว้บูชาในกิจการมงคลสมรส หรือการเลือกคู่ครอง ตลอดจนการมีบุตรด้วย พบเทพองค์นี้ที่ศาลเจ้าวัดแจ้ง จังหวัดนครราชสีมา

(5) **เจ้าแม่ทับทิม (水尾圣娘 Shuǐwěi shèngniáng)** คือ เทพธิดาแห่งท้องทะเลที่คุ้มครองผู้เดินทางทางเรือ เรียกว่า “จួយ่วยเนี่ยว” แปลว่า “เจ้าแม่ชายน้ำ” ชาวจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า “เทียนส่งเซ่งโป้” แปลว่า “เจ้าแม่สวรรค์” หรือ “ม่าจ้อโป้” ในประเทศไทย รู้จักเทพธิดาองค์นี้ในชื่อว่า “เจ้า

แม่ทัพทิม” เพราะมีเครื่องประดับประจำองค์เป็นพลอยสีแดง พบเจ้าแม่องค์นี้ที่ศาลเจ้าแม่ทัพทิม จังหวัดนครราชสีมา

(6) โป๊กง (陈何伯公Chénhé bó gōng) ตามตำนานเล่าว่า เฉินโป๊กง เป็นบรรพบุรุษชาวจีนโพ้นทะเลรุ่นแรกที่ข้ามทะเลจีนใต้มาตั้งรกรากอยู่บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ บริเวณที่เป็นหมู่เกาะน้อยใหญ่ของประเทศสิงคโปร์ มาเลเซียและอินโดนีเซียในปัจจุบัน ชาวจีนรุ่นหลังเมื่ออพยพมาถึงไรที่พึ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ต่างรำลึกถึงดินแดนมาตุภูมิและบรรพบุรุษ จึงนับถือบูชา เฉินโป๊กง ให้เป็นเทพเพื่อดูแลปกป้องรักษาชาวจีนรุ่นหลัง ต่อมานับถือว่าเป็นเจ้าที่ใหญ่ที่สุดแลเจ้าที่ทุกองค์ พบการบูชาเฉินโป๊กงที่ศาลแป๊ะกง และศาลเจ้าบุญไฟศาล (โรงเหล้าเก่า) จังหวัดนครราชสีมา

4.2.2.3 พระในพระพุทธศาสนา

(1) พระพุทธเจ้า พบพระพุทธรูปแบบไทยประดิษฐานที่มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จิตติงเคาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์ จังหวัดอุบลราชธานี

(2) องค์พระศากยะมุนีสัมมาสัมพุทธเจ้าและอัครสาวก เป็นพระพุทธรูปแบบจีนปางสมาธิ หรือปางต่างๆ สามองค์ โดยตั้งอยู่บนแท่นบูชาแล้วเขียนชื่อเป็นภาษาจีนว่า 大雄宝殿Dàxióng bǎodìàn หมายความว่า รัทธนะมหาวิหาร พบมีแท่นบูชาพระพุทธรูปลักษณะนี้ในศาลเจ้าหลายแห่ง เช่น มูลนิธิสว่างจรรยาธรรม จังหวัดบุรีรัมย์ มูลนิธิสุรินทร์สามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์ (มูลนิธิจิบเด็กเชียงตุง) จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น

(3) ประมาจารย์น้ำใส (清水祖师Qingshui zǔshī) หรือภาษาแต้จิ๋วเรียกว่า เซ่งจ้วยจ้อซือ เป็นพระในพุทธศานาเมฆยานนิกายเถรวาท (นิกายเซน) เป็นพระสำคัญของคหนึ่งของชาวฮกเกี้ยน พบการบูชาประมาจารย์นี้ที่ศาลเจ้าบุญไฟศาล (โรงเหล้าเก่า) จังหวัดนครราชสีมา

(4) ประมาจารย์โหวงโจ้ว (五祖Wuzǔ) มีชื่อภาษาจีนว่า หงเหริน (弘忍Hóngrěn ค.ศ. 601-ค.ศ.675) แซ่โจ้ว (周zhōu) เป็นชาวตำบลหวงเหมย ปัจจุบันคือ ตำบลหวงเหมย มณฑลหูเป่ย์ เป็นประมาจารย์สำนักตงชาน บางตำนานก็บอกว่าเป็น 5 ประมาจารย์ผู้สืบทอดวิชาของสำนักเส้าหลิน พบการบูชาประมาจารย์นี้ที่ศาลเจ้าโหวงโจ้ว จังหวัดนครราชสีมา

(5) ประมาจารย์ต้าเฟิง (大峰祖师Dàfēng zǔshī) คือ ประมาจารย์ต้าเฟิง เป็นพระที่มีชื่อเสียงแห่งเมือง ฉะฮยวง (潮阳Cháoyáng) ในยุคปลายของสมัยซ่งเหนือ เดิมแซ่ หลิน (林Lín) ชื่อ หลิงเอ้อ (灵噩Líng'è) อักษร ทงโส่ว (通叟tōngsǒu) ชาตะปี ค.ศ. 1039 และมรณะปี 1125 พบการบูชาประมาจารย์นี้ที่มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์ (ไต้ฮงกง) จังหวัดสุรินทร์

4.3 สุสาน ศาสนสถานของชาวไทยเชื้อสายจีนประเภทสุสานโดยมากอยู่ในความดูแลหรือจัดตั้งโดยมูลนิธิการกุศล มูลเหตุการณ่ก่อตั้งเนื่องจากว่าเมื่อชาวไทยเชื้อสายจีนเสียชีวิตไม่มีที่ฝังศพ ไม่มีสถานที่ประกอบพิธีศพตามประเพณี จึงได้ร่วมกันก่อตั้งสุสานขึ้น สุสานส่วนใหญ่สร้างอยู่บริเวณรอบนอกเขตจังหวัดเนื่องจากต้องการพื้นที่มาก สุสานทุกแห่งใช้คำว่า “山庄shān zhuāng” การสร้างสุสานสร้างเป็นเนินรูปโค้ง ด้านบนเป็นมุมแคบเล็กกลง ด้านหน้าปากกว้าง เป็นพื้นที่วางเครื่องเช่นไหว้บูชา จากการสำรวจพบ

ว่า ทุกจังหวัดมีศาสนสถานประเภทสุสานอย่างน้อยหนึ่งแห่ง บางจังหวัดมีมากกว่าหนึ่งแห่งก็มี ดังนี้

(1) สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน (明尊山庄 Míng zūn shānzhǔāng) อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

(2) สุสานฮ่วยเซย (怀先山庄 Huái xiān shānzhǔāng) อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

(3) สุสานสุขาวดี (极乐山庄 Jí lè shānzhǔāng) อยู่ในความรับผิดชอบของมูลนิธิศรีสะเกษ สงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

(4) สุสานไต้เจ่ง (大象山庄 Dà xiàng shān zhǔāng) อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

(5) สุสานมูลนิธิสว่างจรรยาธรรมสถาน (明礼山庄 Míng lǐ shānzhǔāng) อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

(6) มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตธรรมสถาน (เม่งยั้นเซียงตั้ว) (乐善善堂明仁善坛 Lè shàn shàn táng míng rén shàn tán) อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ภาพตัวอย่างศาสนสถานประเภทสุสาน

สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

สุสานฮ่วยเซย อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

สุสานสุขาวดี อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

สุสานไต้เจ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาคารธรรมสถาน (เม่งยิ่นเซียงตัว)

สุสานฝังศพแบบจีน ตั้งอยู่ในสุสานจีน

5. อิทธิพลของศาสนาจีนต่อชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยพื้นถิ่น

5.1 การสร้างอัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายจีน จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนพบว่า ในช่วง พ.ศ. 2492-2518 เป็นยุคสงครามเย็น การติดต่อกับจีนเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะมีกฎหมายห้ามติดต่อกับจีน (เทพรัตนราชสุดาฯ, สมเด็จพระ: 2548) ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง เมื่อมีประเทศตะวันตกเริ่มเข้ามาในไทย และด้วยความแตกต่างทางความคิดทางการเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์กับจีนหยุดชะงักไปเกือบ 100 ปี และมีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ใหม่ในสมัย ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี และมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 (บดินทร์: 2548) จากประวัติความสัมพันธ์ไทย - จีนจะเห็นว่า หลังจากที่ชาวจีนอพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยแล้ว มีอยู่ช่วงหนึ่งที่อัตลักษณ์ของชาวจีนได้รับผลกระทบจากกฎหมายไทย ชาวไทยเชื้อสายจีนต้องปรับตัวให้เข้ากับคนไทย ทำให้การดำรงเอกลักษณ์ของตนหยุดชะงักหรือเปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนนามสกุลจากแซ่ เป็นนามสกุลภาษาไทย⁴ การแต่งงานกับคนไทย การนับถือศาสนาพุทธแบบไทย เข้าวัดไทย เป็นต้น แต่หลังจาก พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา ไทยและจีนได้สถาปนาความสัมพันธ์กันอีกครั้ง ชาวไทยเชื้อสายจีนประกอบกิจการค้ารุ่งเรือง มีอำนาจทางเศรษฐกิจทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ ประกอบกับความยิ่งใหญ่เกรียงไกรของประเทศแม่ ทำให้ชาวไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับในสังคม ส่งผลให้ชาวไทยเชื้อสายจีนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นจีนของตน จึงพยายามสร้างอัตลักษณ์ขึ้นใหม่อีกครั้ง กิจกรรมที่สื่อถึงการสร้างอัตลักษณ์ เช่น การขึ้นป้ายกิจการเป็นภาษาจีน การก่อตั้งโรงเรียนจีน การประกอบกิจกรรมตามเทศกาล ถีอสีล กินเจ ปฏิบัติศาสนกิจ การจัดมหรสพอุปรากรจีน การเรียกขานกันด้วยคำภาษาจีน และสิ่งหนึ่งที่สามารถเป็นศูนย์รวมการแสดงอัตลักษณ์ความเป็นจีนได้ชัดเจนก็คือ การสร้างศาลเจ้านั่นเอง แม้ชาวไทยเชื้อสายจีนบางส่วนจะเป็นชาวจีนรุ่นหลัง พูดภาษาจีนไม่ได้แล้ว หรือความเป็นเชื้อสาย

⁴ ในปี พ.ศ. 2456 มีพระราชบัญญัตินามสกุลขึ้น ชาวไทยเชื้อสายจีนจึงเปลี่ยนมาใช้นามสกุลแบบคนไทย และด้วยความคิดที่ว่า ผู้ที่มียศถาบรรดาศักดิ์สูงและกลุ่มชนชั้นสูง จะมีนามสกุลขนาดยาวหลายพยางค์ ชาวไทยเชื้อสายจีนจึงตั้งนามสกุลให้มีความยาวหลายพยางค์ด้วย ส่วนมากสื่อถึงการประกอบกิจการค้า บางนามสกุลใช้คำภาษาไทยที่พ้องกับแซ่เดิมมาเป็นคำแรกของนามสกุล เช่น คงเล็งศิริวัฒนา ลิมปิธปรการ ตั้งเจริญพานิชกุล อภิมาทชนคลังทอง อาชานันท์กุล ลีจิงเพิ่มพูน เป็นต้น (อ่านรายละเอียดเรื่องนี้ได้ใน เมฆม: 2552)

จีนเจี๊วงโดยการแต่งงานกับชาวไทยพื้นถิ่นไปแล้ว แต่ก็พยายามสร้างความเป็นจีนให้กับตนเองด้วยการไปไหว้เจ้าในศาลเจ้าเมื่อถึงเทศกาลสำคัญ การเรียกขานกันด้วยคำภาษาจีน ซึ่งบางครั้งหาได้เข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมที่ปฏิบัติอย่างแท้จริงไม่ หากแต่กระทำเพื่อต้องการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นจีนของตนเท่านั้น

5.2 อิทธิพลต่อชาวไทยพื้นถิ่น

5.2.1 ความเชื่อ ชาวไทยพื้นถิ่นแม้จะนับถือพุทธศาสนา แต่ก็มีความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไสยศาสตร์ สิ่งลี้ลับเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว โดยเชื่อว่าการบูชาเทพเจ้า ผี เจ้าที่เจ้าทาง เทวดา จะสามารถอำนวยให้สมความปรารถนาได้ เมื่อเห็นว่าชาวไทยเชื้อสายจีนบูชาเทพเจ้า และประกอบกิจการค้าร่ำรวย จึงเชื่อและบูชาเทพเจ้าตามอย่างชาวไทยเชื้อสายจีน เช่น การบูชาเทพเจ้าฮก ลก ซิ่ว เทพเจ้าไฉซิงเอี้ยะ (เทพเจ้าแห่งโชคโลก) ผีซิว (เป็นสัตว์ในตำนานที่กินอย่างเดียว แต่ไม่ถ่าย เชื่อว่าเป็นการดูดทรัพย์เข้าบ้าน) เจ้าแม่กวนอิม เทพกวนอู ขงจื้อ เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อถึงเทศกาลกินเจ ชาวไทยพื้นถิ่นยังรับและยึดถือวัฒนธรรมการกินเจ เพื่องดเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อาจจะเป็นเพราะมูลเหตุคำสอนทางศาสนาที่พ้องกัน หรือการปฏิบัติตามอย่างชาวไทยเชื้อสายจีน หรือทั้งสองอย่างก็เป็นได้

5.2.2 กิจกรรมสาธารณกุศล การก่อตั้งศาลเจ้าของชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นลักษณะการรวมตัวกันและการบริจาคทุนทรัพย์เพื่อก่อสร้างศาลเจ้าให้เป็นที่ประดิษฐานพระ เจ้าที่ และเทพเจ้าเพื่อสักการบูชา นอกจากนี้ด้วยคำสอนทางศาสนาที่ว่า การช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ตกทุกข์ได้ยาก จะนำมาซึ่งความสุขความเจริญของตนและครอบครัว การก่อตั้งศาลเจ้านอกจากจะเป็นศูนย์รวมใจชาวไทยเชื้อสายจีนแล้ว ยังดำเนินการในรูปแบบของมูลนิธิเพื่อช่วยเหลือกิจการสาธารณกุศลโดยไม่หวังผลกำไรอีกทางหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการขอจดทะเบียนก่อตั้งมูลนิธิต่างๆ ภารกิจที่กำหนดไว้จะเป็นการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัย กิจการการกุศลต่างๆ สนับสนุนการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นการเกิดขึ้นของมูลนิธิของชาวไทยเชื้อสายจีนจึงมีส่วนช่วยเหลือชาวไทยพื้นถิ่น เช่น การช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย ภัยธรรมชาติ บริจาคโลหิต เป็นที่เก็บศพไร้ญาติ กู้ชีพ เป็นต้น

๘.สรุปอภิปรายผล

จากข้อมูลในบทความนี้ข้างต้นจะเห็นว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนที่อพยพมาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทย ยังคงนับถือศาสนาและเทพเจ้าอย่างเหนียวแน่น ในเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น เทศกาลตรุษจีน เทศกาลกินเจ เทศกาลเซ็งเม้ง เทศกาลไหว้พระจันทร์ ชาวไทยเชื้อสายจีนจะเดินทางไปไหว้พระและเทพเจ้าในศาลเจ้าที่ตนเคารพนับถือ

การตั้งศาลเจ้าของชาวไทยเชื้อสายจีนในช่วงแรกเป็นลักษณะของการตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ อาจจะเป็นศาลพระภูมิส่วนบุคคล หรือศาลพระภูมิของชุมชนเล็กๆชุมชนหนึ่งเท่านั้น ต่อมาเมื่อมีชาวไทยเชื้อสายจีนจำนวนมากขึ้น ประกอบธุรกิจการค้าร่ำรวยมากขึ้น ก็ร่วมกันบริจาคเงินทุนสร้างศาลเจ้าขนาดใหญ่ อัญเชิญพระ หรือเทพเจ้าที่ตนเคารพนับถือมาประดิษฐานเพื่อให้เป็นที่เคารพกราบไหว้บูชา เป็นที่พึ่งทางใจและศูนย์

รวมของชาวไทยเชื้อสายจีน เมื่อมีจำนวนสมาชิกและเงินทุนมากขึ้นก็จัดตั้งเป็นสมาคมและมูลนิธิการกุศล ประกอบกิจการสาธารณกุศลเพื่อช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เพราะเชื่อว่าผลบุญนั้นจะนำมาซึ่งความผาสุกแก่ครอบครัวและชุมชน

ศาสนสถานแบ่งได้เป็น ศาลพระภูมิเจ้าที่ ศาลเจ้า มูลนิธิ สมาคม และสุสาน สิ่งเคารพภายในศาสนสถาน ได้แก่ พระภูมิเจ้าที่ พระพุทธรเจ้า นักบวชในลัทธิเต๋า เทพเจ้าตามความเชื่อในลัทธิเต๋า บุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นเทพ เทพเจ้าจากตำนานและวรรณคดี

ความเชื่อในการบูชาเทพเจ้าไม่เพียงได้รับความนิยมในกลุ่มของชาวไทยเชื้อสายจีนเท่านั้น หากแต่ยังแผ่ขยายและแทรกซึมสู่ชาวไทยพื้นถิ่นด้วย เช่น เทพเจ้าฮกลกซิว ผีซิว เทพเจ้ากวนอู เจ้าม่ากวนอิม ล้วนเป็นเทพที่ชาวไทยรู้จักและนิยมบูชาเช่นเดียวกับชาวไทยเชื้อสายจีน

นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมของศาสนสถานก็ยังอำนวยความสะดวกต่อทั้งชาวไทยเชื้อสายจีนและชาวไทยพื้นถิ่นในการประกอบศาสนกิจ การช่วยเหลือ บรรเทาสาธารณภัย การศึกษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ឧទេសន៍ ២

តារាងសំណុំរៀនវិទ្យាល័យឧទ្យានសុភារាជ្យ

1. ศาลเจ้าพุทธกั๋ง ยี่สิบเอ็ดเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าพุทธกั๋ง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

- ภาพที่ 1. ประตูทางเข้าศาลเจ้า ด้านบนเขียนชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าพุทธกั๋ง ด้านล่าง เขียนอักษรจีนว่า 本头宫 Běn tóu gōng หมายถึง พุทธกั๋ง
- ภาพที่ 2. อาคารศาลเจ้า มีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 本头宫 Běn tóu gōng หมายถึง พุทธกั๋ง
- ภาพที่ 3. แทนบูชาภายในศาลเจ้า มีอักษรจีนเขียนว่า 咸与维新 xián yǔ wéi xīn ที่สิ่งเลวร้าย เปลี่ยนใหม่ทั้งหมด
- ภาพที่ 4. หอบูชาด้านนอก มีอักษรจีนเขียนว่า 天地父母 tiāndì fùmǔ⁵ เป็นหอบูชาฟ้าดิน

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพุทธกั๋ง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头宫

Běn tóu gōng

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่เลขที่ 84 ถนนพรหมเทพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

ก่อนรัชสมัยอู่ฮั่น ปีที่ 10 แห่งราชวงศ์ซิง ตรงกับปี จิน แกซิง ค.ศ 1866 หรือ พ.ศ 2403 หรือเกือบประมาณ 140 ปี ล่วงมาแล้ว มีคนจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเมืองอุบลราชธานีอยู่ก่อนแล้ว แต่หลักฐานไม่ปรากฏเท่าที่สามารถสืบค้นได้เข้าใจว่า คนจีนกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเมืองอุบลราชธานี คือ

- นายเซ็งเอียง แซ่ฮั้ง
- นายเอี้ยบ แซ่ตั้ง
- หลวงวิบูลย์
- หลวงโกษากุล (กุ่ม โกศลวัฒน์)
- หลวงศรีโสภณ (จ้อย แซ่แต้)

⁵ ตามคติความเชื่อของชาวจีนเชื่อว่า องค์เจ๊กเซียนฮ่องเต้ เป็นผู้ดลบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกนี้ ในการตั้งศาลเจ้าจะต้องตั้งศาลเพื่อคารวะองค์เจ๊กเซียน หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ทิง หรือ เทียนกง (天公 tiān gōng) ขึ้นต่างหากโดยเฉพาะ โดยยึดหลักปฏิบัติว่า ก่อนที่จะสักการะกราบไหว้เทพเจ้าองค์อื่น จะต้องกราบไหว้องค์เทียนกงเสียก่อน จึงต้องตั้งศาล 天地父母 ไว้ก่อนที่จะตั้งตัวอาคารศาลเจ้า ศาล 天地父母 นี้ ชาวจีนต่างพื้นที่และต่างภาษากันจะสลับชื่อไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ชาวจีนแต้จิ๋วและไหหลำ จะเรียกศาลนี้ว่า 天地父母 ออกเสียงเป็นภาษาแต้จิ๋วว่า เทียน แต่ เป โต้ แต่ชาวจีนฮกเกี้ยนและกวางตุ้งจะเรียกศาลนี้ว่า 天官赐福 (tiānguān cìfú) ออกเสียงตามภาษาท้องถิ่นว่า เทียน ก๊วน ซู ฮก

ท่านเหล่านี้เมื่อเข้ามาอยู่ในกลุ่มแรกก็ได้พบศาลเจ้าแห่งนี้อยู่แล้ว

เดิมศาลเจ้าแห่งนี้มีขนาดเล็กและเตี้ยมาก สร้างด้วยอิฐดินดิบก้อนโตๆ หลังคามุงหญ้าคาต่อมาได้ซ่อมแซมโดยมุงด้วยสังกะสี มีประตูเข้าด้านเดียว แบ่งออกเป็น 3 ห้อง ห้องแรกเขียนชื่อเทพเจ้ากวนอู ห้องกลางเขียนชื่อเทพเจ้าปึงเถ่ากงมา ห้องสุดท้ายเขียนเทพเจ้าซำวงเอี้ย ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูล สร้างรูปและแกะสลักด้วยไม้เป็นเทพเจ้านั่งถือดาบให้ชาวบ้านกราบไหว้บูชา

อีกหลายสิบปีต่อมา (ไม่ทราบชื่อแน่ชัด) หลวงโกษากุล (กุ่ม โกศลวัฒน์) ต้นตระกูลโกศลวัฒน์ ได้เดินทางไปเยี่ยมบ้านที่เมืองจีน และได้อันเชิญพุทธรัง พุทธมา และซำวงเอี้ยมาทางเรือสำเภานำมาประดิษฐานไว้ที่ศาลเจ้าพุทธรัง เพื่อกราบไว้สักการบูชาตราบเท่าทุกวันนี้

ครั้งต่อมาประมาณปี พ.ศ 2461-2462 หรือประมาณ ค.ศ 1920-1921 หรือมินก๊กปีที่ 9-10 นายสิบเคียง แซ่ตั้ง หลวงโกษา (บิดาหลวงอนุกุลกิจเกษม) นายจิ่งสูง แซ่ตั้ง และพ่อค้าคหบดีจังหวัดอุบลราชธานี ได้ร่วมใจกันสละทรัพย์สินส่วนตัวคนละเล็กละน้อยว่าจ้างนายช่างจีนกว้างตั้ง ชื่อ นายเซย ก่อสร้างอาคารหลังใหม่เป็นตึกสองหลังแฝด ก่อด้วยอิฐถือปูนหลังคามุงด้วยกระเบื้อง เมื่อเสร็จแล้วได้จัดฉลองแห่เจ้าขึ้นพร้อมทั้งจัดหารูปแกะสลักเทพเจ้ากวนอู (กวางกง) กวนแฉ่ง (หลานกวนอู) และทหารคูโจ้วด้านซ้าย รูปขวาซำก๊กอ้วง (เจ้าแห่งภูเขา) ไว้ด้านขวา สำหรับเป็นที่เคารพกราบไหว้บูชาตราบเท่าทุกวันนี้

สันนิษฐานว่า ศาลเจ้าพุทธรังได้ตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ 2403 เมื่อมีรูปเทพเจ้าประดิษฐานไว้ถึงปี 2537 นี้ ประมาณกว่า 134 ปี ถูจากต้นตระกูล ศรีธัญญรัตน์ คือ หลวงศรีโสภา (จ้อย แซ่แต้) เกิดเมื่อ พ.ศ 2382 ตรงกับ ค.ศ 1839 โดยการแต่งตั้งของเจ้าพรหมเทวานุเคราะห์ เจ้าเมืองอุบลราชธานี ในสมัยนั้นและต้นตระกูล โกศลวัฒน์ คือ หลวงโกศากุล (กุ่ม โกศลวัฒน์) เป็นเหลนมาชั่วสี่อายุคนเป็นหลักฐานจึงถือเอาปี พ.ศ 2403 เป็นปีสร้างศาลเจ้าเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน ประมาณ 152 ปี

เลขที่ทะเบียน: 662

ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า: 1. นายสงวนชัย ตั้งตระกูล

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า: 1. นายสุรพล ฐานานุศักดิ์

2. มุสลิมมีค้ำวางบุชาธรรมคตถน

คำอธิบายภาพ มูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน

ภาพที่ 1. ประติมากรรมป้ายด้านบนเขียนชื่อมูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน และชื่อภาษาจีนว่า 乌汶明尊善坛 อ่านว่า Wūwèn míng zūn shàn tán

ภาพที่ 2. อาคารศาลเจ้า ขอบหลังคาด้านบนฝั่งซ้ายเป็นชื่อมูลนิธิภาษาไทยและฝั่งขวาเป็นชื่อภาษาจีน เขียนข้อความเหมือนกันกับซุ้มประตูทางเข้าศาลเจ้า

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 乌汶明尊善坛

Wūwèn míng zūn shàn tán

ที่ตั้ง

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดอุบลราชธานีมีชาวไทยเชื้อสายจีนกว่า 200 ครัวเรือน แต่เดิมยังไม่มีสะพานเชื่อมต่อระหว่างอำเภอวารินชำราบ กับอำเภอเมือง การจราจรยากลำบาก ภายหลังการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำมูลสำเร็จแล้ว การเดินทางเชื่อมต่อระหว่างทั้งสองฝั่งสะดวกสบายมากขึ้น ความเจริญพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันความต้องการหน่วยงานสาธารณกุศลก็ตามมา การดำเนินงานด้านกิจการสาธารณกุศลของสมาคมชาวไทยเชื้อสายจีนจึงเริ่มก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2505 โดยมีผู้ร่วมก่อตั้ง 12 ท่าน มีชื่อเป็นภาษาจีนว่า 黄定干 (Huáng Dìnggān)、何流文 (Hé Liúwén)、詹壁峰 (Zhān Bìfēng)、周汉源 (Zhōu Hànyuán)、方顺丰 (Fāng Shùnfēng)、林荣财 (Lín Róngcái)、蔡来伟 (Cài Láiwěi)、陈琳辉 (Chén Línhuī)、沉泉发 (Chén Quánfā)、乃亚角 (Nǎi Yàjiǎo)、乃功信 (Nǎi Gōngxìn)、乃乍律 (Nǎi Zhàlù) โดยคณะก่อตั้งได้คัดเลือกให้คุณ 赖隆泰 (Lài Lóngtài) เป็นหัวหน้ามูลนิธิคนแรก

การดำเนินงานของมูลนิธิ มีวัตถุประสงค์เพื่อการช่วยเหลือประชาชน การประกอบกิจการสาธารณกุศล บำบัดความทุกข์ยากของประชาชน

ที่ตั้งของมูลนิธิในยุคนั้น ก่อตั้งเป็นศาลเจ้าพุทธกง ภายในประดิษฐานปรมาจารย์แปดเซียนเพื่อเป็นที่เคารพบูชา การก่อสร้างศาลเจ้าได้รับความเห็นชอบและความช่วยเหลือจากมูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน สำนักงานใหญ่ จึงสำเร็จเป็นรูปเป็นร่างอย่างปัจจุบัน

เมื่ออาคารมูลนิธิก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้ขอขึ้นทะเบียนศาลเจ้ากับทางราชการ เมื่อปี พ.ศ. 2513 และได้รับอนุมัติให้เป็นมูลนิธิสาธารณกุศลเมื่อปี พ.ศ. 2514

พ.ศ. 2516 ประธานสมัยที่ 1 ของมูลนิธิหิมตวาระลง คณะกรรมการได้คัดเลือกให้ คุณ 陈振声 (Chén Zhènshēng) ขึ้นดำรงตำแหน่ง เป็นสมัยที่ 2 และ 3 ติดต่อกัน กิจการมูลนิธิพัฒนาก้าวหน้าเป็นอย่างมาก

ในช่วงปี พ.ศ. 2518 ได้มีการก่อสร้างหอพระพุทธรูปขึ้น เพื่อให้เป็นที่ประดิษฐานปรมาจารย์แปดเซียน และก่อสร้างซุ้มประตูทางเข้า ที่โดดเด่นเป็นสง่า และมีความงามดงามอย่างที่สุด

พ.ศ. 2519 มีการก่อตั้งคณะกรรมการบริหารมูลนิธิอย่างเป็นทางการ ภายใต้การบริหารงานของคุณ 陈振声 (Chén Zhènshēng) กิจการมูลนิธิดำเนินไปได้อย่างมั่นคง สร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมอย่างสูง

พ.ศ. 2525 มีการคัดเลือกคณะกรรมการครั้งใหม่ คุณ 何流文 (Hé Liúwén) ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิสมัยที่ 4 ดำรงตำแหน่ง 3 สมัย รวม 8 ปี จนถึง ปี พ.ศ. 2532

พ.ศ. 2533 คุณ 蔡来锐 (Cài Láirui) ได้รับคัดเลือกเป็นประธานมูลนิธิสมัยที่ 7

พ.ศ. 2535 คุณ 黄定干 ขึ้นดำรงตำแหน่งประธานคนต่อมา และได้เริ่มดำเนินการบูรณะศาลเจ้า และดำเนินการก่อสร้างสุสานของมูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถานขึ้นจนเป็นผลสำเร็จ สร้างคุณประโยชน์ใหญ่หลวงให้กับมูลนิธิ กระทั่ง ปี พ.ศ. 2543 จึงได้ลาออกจากตำแหน่ง

ปี พ.ศ. 2544 คุณ 黄曙明 (Huáng Shǔmíng) ได้รับเลือกให้เป็นประธานมูลนิธิสมัยที่ 11

การดำเนินกิจการของมูลนิธิมุ่งบำเพ็ญสาธารณกุศล บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับราษฎรชาวจังหวัดอุบลราชธานี เรื่อยมา

3. มูลนิธิการกุศลศุภผลราชธานี จังหวัดกาฬ ส่วนสิ่งคัมภีร์และประเพณี

คำอธิบายภาพ มุลินิการกุศลอุบลราชธานี จิตตงเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์

ภาพที่ 1. ประตูทางเข้า ป้ายด้านบนเขียนชื่อภาษาไทยว่า มุลินิการกุศลอุบลราชธานี จิตตงเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์ และชื่อภาษาจีน ว่า 汶慈善机构紫聘阁互助社 อ่านว่า Wūwèn císhàn jīgòu Zǐdāngé hùzhùshè

ภาพที่ 2. อาคารศาลเจ้า ชั้นสองเป็นศาลาบูชาฟ้าดิน มีอักษรจีนเขียนว่า 天地父母 (tiāndì fùmǔ) ทางเข้าอาคาร ขอบระเบียงด้านบนมีอักษรจีนเขียนว่า 紫聘阁 zǐ dān gé หมายความว่า วิหารจิตตง และบนประตูทางเข้า มีอักษรจีนเขียนว่า 德扬莲城 dé yáng lián chéng หมายความว่า คุณธรรมขจรขยายในนครอุบล

ภาพที่ 3. แท่นบูชาภายในศาลเจ้า ประดิษฐานพระพุทธรูปแบบไทย

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จีตังเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 乌汶慈善机构紫聃阁互助社

Wūwèn císhàn jīgòu Zǐdāngé hùzhùshè

ที่ตั้ง

เลขที่ 42 ถนนราชวงศ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จีตังเกาะ ส่วนสังคมสงเคราะห์ ก่อตั้งเมื่อ ปี 2526 เป็นมูลนิธิเพื่อการกุศลเพื่อทำหน้าที่เผยแผ่คุณธรรม และบรรเทาสาธารณภัย

ปัจจุบัน มี นายอนันต์ เทียมประเสริฐ เป็น อุปนายกและหัวหน้าฝ่ายกิจการกุศล
ผู้แทน มูลนิธิการกุศลอุบลราชธานี จีตังเกาะ

4. สมาคมพุทธศาสน์ประจักษ์

คำอธิบายภาพ สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป

ภาพที่ 1. ประตูทางเข้าศาลเจ้า ด้านบนเขียนชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าพุทธกั๋ง บรรทัดต่อมา เขียนอักษรจีนว่า蓬萊十七道閣Pénglái shíqī xiāo géหมายถึงหอเฝ้าหลายที่สิบเจ็ด

ภาพที่ 2. อาคารศาลเจ้า มีอักษรภาษาจีนขนาดใหญ่เขียนไว้ในกรอบวงกลมที่ผนังปีกซ้าย และขวาของตัวอาคาร ว่า 福fú หมายถึง ความสุข

ภาพที่ 3. ประตูทางเข้าอาคารศาลเจ้า บนประตูทางเข้าอาคารศาลเจ้ามีอักษรภาษาไทย และภาษาจีนเขียนชื่อศาลเจ้าไว้เหมือนกับซุ้มประตูทางเข้าศาลเจ้า

ภาพที่ 4. แท่นบูชาภายในศาลเจ้า ประดิษฐานรูปปั้นเทพเจ้าที่ชาวจีนเคารพบูชา
.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 蓬萊十七道閣
Pénglái shíqī xiāo gé

ที่ตั้ง 212 ศรีณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติความเป็นมา

สมาคมพุทธศาสตร์ประทีป จังหวัดอุบลราชธานี เป็นสมาคมในเครือมูลนิธิสหพุทธธรรมสงเคราะห์ แห่งประเทศไทย ประธานมูลนิธิคนปัจจุบัน คือ นายชัชวาล ชันติวารี

๕. ศาลเจ้าพ่อวาริน (เจ้าพ่อวารินท่าราบ)

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าพ่อวารินทร์

ภาพที่ 1. ประติมากรรมศาลเจ้า ด้านบนเขียนชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าพ่อวารินทร์และอักษรจีนว่า 本头宫 Běn tóu gōng หมายถึง ศาลเจ้าพ่อพุทธัง

ภาพที่ 2. แทนบูชาภายในศาลเจ้า ด้านบนฉากหลังแทนบูชามีป้ายภาษาจีนเขียนว่า 神光普照 Shén guāng pǔzhào หมายถึง รัศมีเทพารักษ์สาดส่อง

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อวารินทร์ (พ่อวารินชำระบาป)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头宫 Běn tóu gōng

ที่ตั้ง ศาลเจ้าพ่อวารินทร์ ถนนสถิตยนิมานกาล ตำบลวารินชำระบาป อำเภวารินชำระบาป จังหวัดอุบลราชธานี 34190

ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า: 1.นายมงคล อารยะวงศ์ชัย

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า: 1.นายจีระชัย ไกรกังวาร

ประวัติของศาลเจ้า⁶:

จดทะเบียนในนามกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ชื่อว่า ศาลเจ้าพ่อวารินทร์ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2552 ได้ก่อตั้งเป็นศาลเจ้ามาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และไม่มีผู้ใดทราบที่ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ไต ตั้งอยู่บนที่ดินของนายอากาศ ไสยสมบัติ บริจาคให้เป็นพื้นที่ก่อสร้าง โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ เป็นการรวมกลุ่มกันของชาวไทยเชื้อสายจีน ที่มีความเลื่อมใสศรัทธา ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของศาลเจ้า แต่จะมีการบริหารโดยคณะกรรมการที่มีการเลือกภายในกลุ่มกันเองทุกปี

สถานภาพ

เปิดให้บริการกราบไหว้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00 น. - ถึง 16.30 น.

โฉนดที่ดินเลขที่ 49413 เล่ม 765 หน้า 13 หน้าสำรวจ 5852 เลขที่ดิน 234 เนื้อที่ 57.10 ตารางวา

ขนาดและลักษณะอาคารของศาลเจ้า เป็นอาคารชั้นเดียวที่ก่อด้วยอิฐ ประติมากรรม 1 ด้าน

ทรัพย์สิน ประกอบด้วย

- อสังหาริมทรัพย์ อาคารตึกชั้นเดียว มูลค่าทรัพย์สิน 500,000 บาท
- อสังหาริมทรัพย์ โตะ/เก้าอี้ มูลค่าทรัพย์สิน 4,000 บาท

⁶ ข้อมูลตามหนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ 0017/23541 ลว. 28 ธันวาคม 2552

๘. สถานที่ว่างบูชาธรรมสถานที่

คำอธิบายภาพ สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน

ภาพที่ 1. ประตูกำแพงเข้าสู่สุสาน ด้านบนเขียนชื่อภาษาไทยว่า สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน บรรทัดต่อมามีอักษรจีนเขียนว่า 明尊山庄 Míng zūn shānzhuāng หมายถึง สุสานสว่างบุชา

ภาพที่ 2. และ 3. ภาพภายในบริเวณสุสาน เป็นที่ฝังศพแบบจีน ชาวไทยเชื้อสายจีนเรียกว่า ฮวงซู่

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : สุสานสว่างบุชาธรรมสถาน

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 明尊山庄
Míng zūn shānzhuāng

ที่ตั้ง บ้านหมากแข้งถนนวาริน - เดชอุดม ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

รายละเอียด

เป็นสุสานของมูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2535 (อ่านรายละเอียดใน มูลนิธิสว่างบุชาธรรมสถาน)

7. อนุสาวรีย์ชาชน

คำอธิบายภาพ สุสานฮ่วยเซย

ภาพที่ 1. ประติมากรรมเข้าสู่สุสาน ด้านบนเขียนป้ายชื่อภาษาไทยว่า สุสานฮ่วยเซย บรรทัดต่อมามีอักษรจีนเขียนว่า 怀先山庄Huái xiān shānzhuāng หมายถึง รำลึกถึงบรรพบุรุษ

ภาพที่ 2. ภาพภายในบริเวณสุสาน เป็นที่ฝังศพแบบจีน

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : สุสานฮ่วยเซย

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 怀先山庄
Huái xiān Shānzhuāng

ที่ตั้ง สี่แยกบ้านดอนกลาง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

รายละเอียด

เป็นสุสานของมูลนิธิการกุศล อุบลราชธานี เต็มกำจี้ตัมเกาะ

ឧទាហរណ៍ ៣

ផ្ទះសំបែកមាត់ទឹកដ៏ល្អឯងនៅភ្នំពេញ

1. มุสลิมมีพิธีกรรมและประกอบศาสนกิจ

คำอธิบายภาพ

ภาพที่ 1. และ 2. มูลนิธิเป็นอาคารสามชั้น บนยอดอาคารมีชื่อภาษาไทยว่า มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์ ถัดมาเป็นชื่อภาษาจีน เขียนในแนวตั้งว่า 四色菊慈善机构 SÌ sè jú císhàn jīgòu

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 四色菊慈善机构
Sì sè jú císhàn jīgòu

ที่ตั้ง 1048/5 ถ.อุบล ต.เมืองใต้ อ.เมืองฯ จ.ศรีสะเกษ

ประวัติความเป็นมา

จากคำบอกเล่าของคนที่ทำงานที่มูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์แห่งนี้ กล่าวว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษเป็นคนก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 โดยนายบุญเลี้ยง วิสมหมาย แต่ก่อนเป็นเพียงสมาคมและต่อมาก็กลายมาเป็นมูลนิธิจวบจนถึงปัจจุบัน มูลนิธิได้มีการบำเพ็ญกุศลเพื่อสาธารณประโยชน์ และการให้ทานแก่คนยากจนผู้ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อนต่างๆ เช่น

1. ประกอบการกุศลสาธารณประโยชน์ และการบรรเทาสาธารณภัย (หน่วยกู้ภัย)
2. ช่วยเหลือจัดการศพทั่วไปตลอดจนศพอนาถาหรือศพไร้ญาติ โดยการฝังหรือเผา การจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน
3. จัดตั้งโรงเรียนส่งเสริมการศึกษา ภาษาไทย จีน อังกฤษ ภาษานิยมและวิชาชีพอื่นๆ แก่กุลบุตร กุลธิดาทั่วไป โดยไม่มุ่งหวังผลกำไร ตลอดจนให้ทุนเล่าเรียนแก่เด็กนักเรียนที่ยากจน

2. มุขมีธี่ศ่างฉีตต์ตรีสะเกษมธรรมสถาน (เท่า)

คำอธิบายภาพ มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน

ภาพที่ 1. ชุมประตู่ทางเข้ามูลนิธิ ด้านบนเขียนป้ายชื่อภาษาไทยว่า มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษ ธรรมสถาน บรรทัดต่อมามีอักษรจีนเขียนว่า 明吉善坛 Míng jí shàn tán คำว่า 明 หมายถึง สว่าง คำว่า 吉 หมายถึง มงคล

ภาพที่ 2. อาคารประกอบพิธีทางศาสนาภายในมูลนิธิ เป็นอาคารชั้นเดียวติดพื้น ด้านหน้าบนตัวอาคารมีอักษรจีนเขียนว่า 广结善缘 功德无量 guǎngjié shàn yuán gōngdé wú liàng สร้างบุญสัมพันธ์ คุณธรรมเหลือคณา

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (เก่า)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 明吉善坛 Míng jí shàn tán

ที่ตั้ง เลขที่ 1481/10 ถ.วันลูกเสือ ต.เมืองใต้ อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ 33000

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน “เครื่องที่ 42” ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2528 โดยมี นายสมภพ พร้อมพันธ์ เป็นประธานกรรมการ ได้รับบัญชาจากองค์ไ้เป็ยเขียนโจวซือ กำหนดให้เก็บศพไร้ญาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ.2531

ปี พ.ศ. 2538 นายฉัฐมงคล อังคสกุลเกียรติ ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการคนที่ 2 ได้รับบัญชาจากองค์ไ้เป็ยเขียนโจวซือกำหนดให้เก็บศพไร้ญาติครั้งที่ 2 พ.ศ. 2544

ปี พ.ศ. 2545 หลังการจัดงานเก็บศพไร้ญาติครั้งที่ 2 ลุล่วง ประธานฯ ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการในเรื่องที่ดิน มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน ควรหาซื้อที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ไว้ เพื่อทำการก่อสร้างเทวสถาน เนื่องจากสถานที่เดิมเป็นธรณีสงฆ์ พื้นที่ใช้สอยก็ไม่เพียงพอ เห็นควรให้ช่วยกันสืบเสาะหาที่ดินที่มีความเหมาะสม เพื่อความถาวรในอนาคต สำหรับลูก - หลาน ไว้สืบทอดเจตนารมณ์

รายละเอียดต่างๆ เพิ่มเติม

สถานที่นี้เป็นที่เก่า ส่วนมากจะใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่น การนำศพมาบำเพ็ญกุศล การเผาศพ ต่างๆ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมของหน่วยกู้ภัยจิตต์ที่จะรวมตัวกันที่นี่ หรือแม่แต่งานซิวโกวหรืองานเทศกาล แต่ปัจจุบันงานเทศกาลมักจะมีจัดที่มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษ ธรรมสถานแห่งใหม่มากกว่า เนื่องจากมีพื้นที่กว้างขวางกว่าที่เก่ามาก

3. มุขนิธิสว่างจิตต์ตรีสังฆารามธรรมสถาน (ใหม่)

คำอธิบายภาพ มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษ ธรรมสถาน (ใหม่)

ภาพที่ 1. ซุ้มประตูทางเข้ามูลนิธิ ด้านบนเขียนป้ายชื่อภาษาไทยว่า มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษ ธรรมสถาน บรรทัดต่อมามีอักษรจีนเขียนว่า 明吉善坛 Míng jí shàn tán แปลตามตัวอักษรจีนทีละตัวได้ว่า สว่าง มงคล กรุณา และแทนบูชา

ภาพที่ 2. อาคารศาลเจ้า ด้านหน้าของอาคารศาลเจ้าบนผนังซ้ายขวามีอักษรจีนตัวใหญ่ ด้านซ้ายเขียนว่า 吉 jí หมายถึง มงคล ด้านขวาเขียนว่า 明 míng หมายถึง แสงสว่าง สองคำนี้เป็นชื่อศาลเจ้า คือ สว่างจิตต์

ภาพที่ 3. แทนบูชากายในศาลเจ้า ประดิษฐานเทพเจ้าแปดเซียน มีชื่อภาษาจีนว่า 八仙祖师 Bāxiān zǔshī

ภาพที่ 4. ความงดงามของศิลปกรรมแบบจีนภายในตัวอาคาร

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน (ใหม่)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 明吉善坛
Míng jí shàn tán

ที่ตั้ง เลขที่ 1481/10 ถ.วันลูกเสือ ต.เมืองใต้ อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ 33000

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน “เครื่องที่ 42” ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2528 โดยมีนายสมภพ พร้อมพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ ได้รับบัญชาจากองค์ไ้เขียนโจวซือ (八仙祖师 Bāxiān zǔshī) กำหนดให้เก็บศพไร้ญาติครั้งที่ 1 พ.ศ.2531

ปี พ.ศ. 2538 นายฉัฐมงคล อังคสกุลเกียรติ ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการคนที่ 2 ได้รับบัญชาจากองค์ไ้เขียนโจวซือกำหนดให้เก็บศพไร้ญาติครั้งที่ 2 พ.ศ. 2544

ปี พ.ศ. 2545 หลังการจัดงานเก็บศพไร้ญาติครั้งที่ 2 ลุล่วง ประธานฯ ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการในเรื่องที่ดิน มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถาน ควรหาซื้อที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ไว้ เพื่อทำการก่อสร้างเทวสถาน เนื่องจากสถานที่เดิมเป็นธรณีสงฆ์ พื้นที่ใช้สอยก็ไม่เพียงพอ เห็นควรให้ช่วยกันสืบเสาะหาที่ดินที่มีความเหมาะสม เพื่อความถาวรในอนาคต สำหรับลูก - หลาน ไว้สืบทอดเจตนารมณ์

คณะกรรมการได้ร่วมกันเสาะแสวงหาจนพบที่ดินผืนหนึ่งมีความเหมาะสม ไม่ไกลแต่ไม่ไกลนักเป็น

ของรองประธานทั้งคู่คือ นายเกษม เหลืองช่อสิริ และนายอภิชา จรรยาสุทธีวงศ์ จึงได้ทาบทามขอซื้อในราคา การกุศล และซื้อขยายเพิ่มเติมอีกรวมประมาณ 8 ไร่

เริ่มทำการก่อสร้างประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ใช้เวลาก่อสร้าง 5 ปี สำเร็จสมประสงค์ คุณค้ำมหาศาล จากแรงศรัทธาทั่วสารทิศ

พิธีเปิดเทวสถานเก็กเยี่ยงไต้ ได้อุดมมงคลฤกษ์ในวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ชาวจังหวัดศรีสะเกษ ขอน้อมเกล้าขอน้อมกระหม่อมถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ 84 พรรษา

รายละเอียดต่างๆ เพิ่มเติม

ปัจจุบันงานเทศกาลมักจะจัดที่มูลนิธิสว่างจิตต์ศรีสะเกษธรรมสถานแห่งใหม่นี้มากกว่าเพราะว่า พื้นที่ในการใช้กว้างกว่าที่เก่าอย่างมาก

มูลนิธิหลังใหม่นี้จะไม่นำศพมาทำพิธีการที่นี่ ที่ใหม่ตรงนี้จะทำแต่เรื่องมงคล เป็นศูนย์รวมทำกิจกรรม การทำบุญ และรับบริจาคเงินหรือโรงศพ โดยชั้นบนสุดเป็นวิหาร “เจ๊กซงฮือ” ที่มีรูปเหมือนองค์โป๊ยเซียน โฉวชื่อใหญ่ที่สุด ที่ประดิษฐานบนแท่นบูชาให้สักการะ

4. ศาลเจ้าปู่ตาศูนย์การคำ

คำอธิบายภาพ

ภาพที่ 1 ศาลาศาลเจ้าปาตาศูนย์การคำ เป็นศาลาขนาดเล็กชั้นเดียว ยกพื้นสูง มีที่เฝ้ากระดาดเงิน กระดาดทอง สร้างเป็นเจดีย์รูปน้ำเต้าสามชั้น

ภาพที่ 2 เทวรูปเคารพชาย หญิง (ตายาย) ประดิษฐานในศาลเจ้า พื้นหลังมีอักษรจีนเขียนว่า 合境平安 hé jìng píng ān หมายความว่า ปวงประชาปลอดภัย

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าปู่ตาศูนย์การคำ

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 新本头公妈

Xīn běn tóu gōng mā

ที่ตั้ง ถ.ชุมชน 6 ต.เมืองใต้ อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ 33000

รายละเอียด เป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก เหมือนกับพระภูมิเจ้าที่ของคนไทย สร้างขึ้นตามความเชื่อของชาวไทย เชื่อสายจีนในละแวกนั้น เพื่อให้เป็นที่สักการบูชา และขอพรให้ช่วงปกปักรักษาผู้คนในชุมชนให้อยู่เย็น เป็นสุข ปราศจากอันตราย ประกอบกิจการค้าขายรุ่งเรือง

๕. ศาลเจ้าพ่อขี้ตู่

คำอธิบายภาพ

- ภาพที่ 1 ป้ายศาลเจ้าพ่อปู่ตา
- ภาพที่ 2 อาคารศาลเจ้า บนประตูทางเข้ามีชื่อศาลเจ้าเป็นภาษาจีนว่า本头古庙 Běntóu gǔ miào หมายความว่า ศาลเจ้าวัดเก่า
- ภาพที่ 4 ศาลาบันทึกประวัติการก่อตั้งศาลเจ้า มีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งศาลเจ้าแห่งนี้
- ภาพที่ 3,5,6 งานเทศกาลฉลองศาลเจ้าประจำปี

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อปู่ตา ปึงเถ่ากงม่า

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头古庙
Běn tóu gǔ miào

ประวัติความเป็นมา

แต่ดั้งเดิมเป็นดอนปู่ตาดั้งอยู่ใต้ต้นมะขามใหญ่ บริเวณชุมชนหนองกะลา ต่อมาพ่อค้าชาวศรีสะเกษ และชาวชุมชนหนองกะลา ได้ร่วมกันสร้างศาลเจ้าพ่อปู่ตاپึงเถ่ากงม่า เป็นอาคารไม้ให้ประชาชนได้สักการะขอพร จนกระทั่งมีการบูรณะก่อสร้างศาลเจ้าพ่อปู่ตاپึงเถ่ากงม่าขึ้นมาใหม่ เริ่มสร้างวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533 และแล้วเสร็จมีการฉลองศาลเจ้าพ่อปู่ตاپึงเถ่ากงม่าที่สร้างขึ้นใหม่เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2535

“ศาลเจ้าปู่ตاپึงเถ่ากงม่า” ตลอดกว่า 50 ปีที่ผ่านมา จะมีการจัดงาน “งานจิวสมโภชศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ศาลเจ้าปู่ตاپึงเถ่ากงม่า” และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศรีสะเกษ โดยชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นผู้ริเริ่มจัด ที่ศรีสะเกษ มีการจัด 2 ครั้ง คือ ต้นปีกับปลายปี ต้นปีช่วงหลังตรุษจีน เปรียบเหมือนการขอพรปีใหม่ ปลายปี ช่วงเดือนพฤศจิกายน หรือธันวาคม เป็นเหมือนการขอบคุณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองตลอดปีที่ผ่านมา จุดมุ่งหมายหลักๆ ก็คงจะเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่จังหวัดและทุกคน

6. 泰國東北華裔宗教場所

คำอธิบายภาพ

ภาพที่ 1 ชும்ประตูทางเข้า มีชื่อสุสานเป็นภาษาไทยว่า สุสานสุขาวดี และชื่อเป็นภาษาจีนว่า 极乐山庄 Jílè shānzhuāng หมายความว่า สุสานสุขาวดี

ภาพที่ 2 ฌาปนสถานภายในสุสาน เป็นที่เผาศพของชาวจีน

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : สุสานสุขาวดี

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 极乐山庄
Jílè shānzhuāng

ประวัติความเป็นมา

ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2516 โดย นายบุญเล็ง วิสมหมาย ประธานมูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์ในสมัยนั้น ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว โดยขออนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานเพื่อเผา ฝัง หรือเก็บศพ สำหรับประชาชนทั่วไป โดยจะต้องทำการขอต่ออายุใบอนุญาตการจัดตั้งสุสานทุก ๆ 3 ปี ปัจจุบัน สุสานสุขาวดีอยู่ในความรับผิดชอบของมูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์ โดยมีนายสว่าง จรรยาสุทวิวงศ์ เป็นประธานมูลนิธิ

สุสานนี้อยู่ในความดูแลของมูลนิธิศรีสะเกษสงเคราะห์

ឧទាហរណ៍ ៤

ផ្លាស់ប្តូរទីតាំងប្រជុំប្រតិបត្តិការ

1. มุขนิธิศาลาไม้ตัดสี่สุรินนทร์ ฌาปนกิจสงวนพระราชพิธี (ใต้ช่องกง)

คำอธิบายภาพ มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์

ภาพที่ 1 ชุมประตู่ทางเข้า บรรทัดบนเป็นชื่อภาษาไทยว่า มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์ บรรทัดล่างเป็นชื่อภาษาจีนว่า 素輦府大象慈善机构 Sùniǎn fǔ Dàxiàng císhàn jīgòu หมายความว่า มูลนิธิเมตตาเมืองช้าง

ภาพที่ 2 อาคารศาลเจ้า บนประตู่ทางเข้าด้านบนมีอักษรจีนว่า 大峰祖师庙 dà fēng zǔshī miào หมายความว่า วัดปรมาจารย์ต้าเฟิง

ภาพที่ 3 แทนบูชาเทวรูปเคารพ ประดิษฐานภายในศาลเจ้า

ภาพที่ 4 อาคารสำนักงานของมูลนิธิ

ภาพที่ 5 แทนบูชาฟ้าดิน และสถูปรูปน้ำเต้า 7 ชั้น ใช้เป็นที่เฝ้ากระดาดาชเงินกระดาดาชทอง และเครื่องบูชาต่างๆ

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์ (ไต้ฮงกง)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 素辇府大象慈善机构
Sùniǎn fǔ Dàxiàng císhàn jīgòu

ที่ตั้ง 201 หมู่ที่ 3 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิสามัคคีสุรินทร์ ฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือมูลนิธิไต้ฮงกง เริ่มก่อตั้งและจดทะเบียนกับทางราชการเมื่อปีพ.ศ.2501 ซึ่งก่อนหน้านั้นได้มีการรวบรวมเงินบริจาคซื้อที่ดินในการสร้างมูลนิธิโดยชาวจีนโพ้นทะเลในจังหวัดสุรินทร์ มีจุดประสงค์ในการสร้างเพื่อประกอบศาสนกิจ และฝังศพตามประเพณีจีน ที่ดินของมูลนิธิเริ่มแรกมีเนื้อที่ 30 ไร่ ข้างถนนทางไปบุรีรัมย์ หรือคนในพื้นที่เรียกถนนเส้นนี้ว่า ถนนสายลำชี ต่อมาได้มีการซื้อที่ดินเพิ่มเติม ปัจจุบันนี้ที่ดินของมูลนิธิรวมพื้นที่สุสานมีเนื้อที่ทั้งหมด 74 ไร่

รายละเอียดต่างๆเพิ่มเติม

อาคารสถานที่ภายในมูลนิธิ ประกอบด้วยศาลเจ้า, อาคารสำนักงาน, โรงทาน (โรงเจ), และอาคารสวดศพ

สถานที่เครือข่ายของมูลนิธิ คือ สุสานไต้เจ่ง

กิจกรรมประจำปีของมูลนิธิมีอยู่ 2 กิจกรรมคือ สะเดาะเคราะห์ประจำปี จัดในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี และงานเทศกาลจัดในเดือนสิงหาคมของทุกปี

大峰祖师 Dà fēng zǔshī miào คือ ปรมจารย์ต้าเฟิง เป็นพระที่มีชื่อเสียงแห่งเมืองเฉาหยาง (朝阳 Cháoyáng) ในยุคปลายของสมัยช่งเหนือ เดิมแซ่ หลิน (林 Lín) ชื่อ หลิงเอ้อ (灵噩 Líng è) อักษร หงไส่ว (通叟 tōng sǒu) ชาตะปี ค.ศ. 1039 และมรณะปี 1125

๒. ศุภานโถ่เซ่ง

คำอธิบายภาพ สุสานไต้เจ๋ง

ภาพที่ 1 ชุมประตู่ทางเข้าสุสาน มีชื่อภาษาจีนว่า 大象山庄 Dàxiàng shān zhuāng
หมายความว่า สุสานเมืองช้าง ด้านซ้ายขวาเขียนว่า 山明水秀 shānmíng
shuǐxiù หมายความว่า ภูงามน้ำใส

ภาพที่ 2,3,4 สุสานฝั่งศพตามคติความเชื่อ และประเพณีแบบจีน

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : สุสานไต้เจ๋ง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 大象山庄

Dàxiàng shānzhuāng

ที่ตั้ง 201 หมู่ที่ 3 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ประวัติความเป็นมา

สุสานไต้เจ๋ง เป็นศาสนสถานในเครือข่ายของมูลนิธิไต้ฮงกง (ดูรายละเอียดในมูลนิธิไต้ ฮงกง)

3. ศาลเจ้าพ่อเสือ (สามแยก รพ.สุรินทร์)

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าพ่อเสือ

ภาพที่ 1 อาคารศาลเจ้าขนาดเล็ก มีอักษรภาษาจีนว่า 本头古庙 Běn tóu gǔ miào หมายความว่า ศาลเจ้าวัดเก่า

ภาพที่ 2 ศิลจารึกแขวนไว้ภายในศาลเจ้า บอกชื่อผู้อุทิศที่ดินเพื่อให้เป็นที่ก่อสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ มีภาษาจีนเขียนชื่อผู้บริจาคว่า 张敬发号 捐献本庙地皮 Zhāng jìng fā hào juān xiàn běn miào dì pí หมายความว่า นายจางจิ้ง บริจาคที่ดินผืนนี้สร้างวัดนี้

ภาพที่ 3 ภายในศาลเจ้าประดิษฐานเทวรูปเคารพ และเครื่องบูชาต่างๆ พื้นหลังมีอักษรจีนเขียนว่า 本头公妈 Běn tóu gōng mā หมายความว่า ศาลเจ้าพ่อเจ้าแม่

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อเสือ

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头公妈

Běn tóu gōng mā

ที่ตั้ง สามแยกโรงพยาบาลสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ประวัติความเป็นมา

ศาลเจ้าตายายแห่งนี้ ชาวบ้านละแวกนั้นบ้างก็เรียกว่าศาลเจ้าพ่อเสือ เป็นศาลเจ้าจีนแห่งแรกในจังหวัดสุรินทร์ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเคารพนับถือศาลเจ้าแบบจีนของจังหวัดสุรินทร์ การก่อสร้างศาลเจ้าแห่งนี้เพื่อเป็นที่เคารพกราบไหว้ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการดำรงชีวิต รวมไปถึงการประกอบอาชีพ และขอพรให้เทพเจ้าช่วยปกปักรักษาและป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายใดๆ ตลอดจนไม่มีอุปสรรคในการทำงาน การประกอบกิจการใดๆ ราบรื่น

“เสือ” เป็นสัตว์ที่คนจีนเชื่อว่ามีฤทธิ์เดชมาก สามารถปราบผีหรือสิ่งเลวร้ายของชีวิตได้ หากบ้านใครตั้งอยู่บริเวณทางสามแพร่ง หรือจุดที่ถือกันว่าจะมีวิญญาณเลวร้ายพุ่งเข้าบ้าน จะนิยมเอาเสือคาบตาบไปแขวนไว้ที่หน้าบ้านเพื่อขจัดสิ่งเลวร้าย เคราะห์ร้ายที่จะมากล้ำกรายชีวิตของเราให้พ้นไปหรือว่าบรรเทาลงได้

ศาลเจ้าแห่งนี้ตั้งอยู่ตรงทางสามแพร่ง จึงตั้งศาลนี้ขึ้นตามคติความเชื่อเพื่อขอให้ช่วยขจัดภัยอันตราย

4. ๘๗๘๗๗๗๗๗

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าปู่ตา

ภาพที่ 1 อาคารศาลเจ้าขนาดเล็ก มีอักษรภาษาจีนว่า 本头庙 Běn tóu miào หมายความว่า วัดศาลเจ้า

ภาพที่ 2 ภายในศาลเจ้าประดิษฐานรูปเคารพ ด้านบนมีอักษรจีนเขียนว่า 保我黎民 หมายความว่า ปกป้องรักษาประชาเป็นสุข

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าปู่ตา

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头庙
Běn tóu miào

ที่ตั้ง สามแยกทางข้ามรถไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ประวัติความเป็นมา

ศาลเจ้าปู่ตาเป็นศาลเจ้าแห่งที่สอง ต่อจากศาลฝังโรงพยาบาล มีประวัติความเป็นมาว่า ได้ตั้งศาลเจ้าปู่ตาเพื่อเป็นที่พึ่งของชาวบ้านในละแวกนั้นซึ่งในสมัยก่อน ชาวบ้านที่อพยพมาตั้งถิ่นยังไม่ได้นับถือศาสนา (พุทธ) ศาลเจ้าพ่อปู่ตาจึงเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจแก่ชาวไทยเชื้อสายจีน และมีความเคารพนับถือต่อศาลเจ้าปู่ตา และขอให้ปู่ตาช่วยในเรื่องของการทำมาค้าขายด้วย

ศาลเจ้าแห่งนี้ตั้งอยู่ตรงทางสามแพร่ง ตามคติความเชื่อที่ว่าทางสามแพร่งจะเป็นที่สิงสถิตของผีหรือวิญญาณชั่วร้าย บ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในบริเวณดังกล่าวก็จะประสบกับสิ่งชั่วร้ายไปด้วย จึงต้องตั้งศาลเพื่อให้ช่วยขจัดปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายดังกล่าว

ทุกปีจะมีการจับสลากเพื่อเป็นเจ้าของ คนที่จับสลากได้ก็จะมีความรุ่งเรือง ประสบแต่ความสุข ความเจริญ ทำมาค้าขายรุ่งเรือง

๕. มุขนิธิ์ตุรินฆริสำมิฉติทุฉศศณนสงฉฉฉฉฉ

คำอธิบายภาพ มุลินิธิสุรินทร์สามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์

ภาพที่ 1 ชุ่มประตู่ทางเข้ามุลินิธิ ด้านบนชุ่มประตู่มีภาษาไทยเขียนชื่อมุลินิธิว่า มุลินิธิสุรินทร์สามัคคี กุศลสถานสงเคราะห์ บรรทัดที่สองมีชื่อมุลินิธิภาษาจีน เขียนว่า 素 攀 集 德 善 堂 Sù niǎn jí dé shàn táng

ภาพที่ 2 ประตูอาคารศาลเจ้า ด้านบนมีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 佛 光 普 照 Fóguāng pǔ zhào แปลว่า แสงพุทธาสาดส่อง

ภาพที่ 3 แท่นบูชาภายในศาลเจ้า ประดิษฐานพระพุทธรูปทั้งแบบไทย และแบบจีน พร้อมเครื่องบูชา แบบจีน พื้นหลังมีอักษรจีนเขียนว่า 大 雄 宝 殿 Dàxióng bǎodiàn หมายความว่า รัตนมहाวิหาร

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิสุรินทร์สามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์ (มูลนิธิจิตต์กสิกรรม)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 素羣集德善堂

Sù niǎn jí dé shàn táng

ที่ตั้ง เลขที่ 6/6 ถนนกรุงศรีไน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิแห่งนี้เริ่มก่อตั้งขึ้นด้วยความร่วมแรงร่วมใจของชาวไทยเชื้อสายจีนใน จ.สุรินทร์ โดยดำริก่อตั้งขึ้นเป็นรูปเป็นร่างครั้งแรก ในปี พ.ศ.2003 และได้ขออนุญาตต่อกระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อตั้งองค์การตามเลข คำขอที่ 70/2504 และได้รับอนุญาต ตามเลขอนุญาตที่ ต.70/2504

ผู้ขออนุญาตจัดตั้งคือ นานคุณ อารยะพงศ์ การจัดตั้งมูลนิธิมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. จัดเป็นสถานที่ให้ประชาชนทั่วไปได้ใช้เป็นที่เก็บศพ และฝังศพ กับทำพิธีทางศาสนา โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ และไม่คิดค่าตอบแทนหรือหวังผลกำไรใดๆ
2. รับผิดชอบศพให้แก่ผู้ตายตามความประสงค์ของทายาท หรือตามความประสงค์ของผู้ตาย ที่ได้แจ้งความจำนงไว้ต่อมูลนิธิก่อนตาย
3. รับผิดชอบศพผู้ไม่มีญาติ
4. จัดการเพื่อประโยชน์ในการกุศลอื่น ๆ และเกี่ยวกับศพตามที่กล่าวมาแล้วใน ข้อ 1,2 และ 3
5. ช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบอัคคีภัย

กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้ดำเนินการจัดตั้งได้

นับตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2504 เป็นต้นไป

ลงนามโดย นายนาค เทพหัสติน ณ อยู่ธยา ตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

ឧទាហរណ៍ ៥

ព្រះវិហារនៃព្រះពុទ្ធសាសនាប្រទេសប្រុយណេ

1. มุขนิธิสว่างธรรมารามมอญ

คำอธิบายภาพ มุลินีสีว่างจรรยาธรรมสถาน

ภาพที่ 1 ชุ่มประตูทางเข้า มีชื่อภาษาไทย คือ มุลินีสีว่างจรรยาธรรม และชื่อภาษาจีนว่า 明礼善坛 Míng lǐ shàn tán

ภาพที่ 2 อาคารศาลเจ้าสร้างเป็นตึกสองชั้น ชั้นบนเป็นที่บูชาเทพเจ้า ชั้นสองสร้างเป็นที่โล่งกลางแจ้ง มีหอบูชาฟ้าดิน

ภาพที่ 3 แทนบูชาเทพเจ้าและพระพุทธรูปต่างๆ ประดิษฐานอยู่ภายในตัวอาคาร มีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 大雄宝殿 Dàxióng bǎodiàn หมายความว่า รัตนมหาวิหาร

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มุลินีสีว่างจรรยาธรรม

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 明礼善坛

Míng lǐ shàn tán

ที่ตั้ง เลขที่ 3 ถนนสมรรถการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติความเป็นมา

การก่อตั้งมุลินีสีว่างจรรยาธรรมสถานบุรีรัมย์ หรือ เม็งไฉยเซียงตั้ว แรกเริ่มได้รับแบบอย่างจาก มุลินีสีว่างเมตตารธรรมสถาน (เหม่งยั้งเสียงตั้ว) จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ.2503 ก็ได้ไปจังหวัดนครราชสีมา เพื่ออัญเชิญ “กิมไฉ้ว” กระจกรูปทององค์ “โป้ยเซียนโจวซือ” มาตรวจอาคารบ้านเรือนในตลาดเมืองบุรีรัมย์ และในปีถัดมา พ.ศ.2504 ก็ได้จัดงานมหากุศลเก็บศฟัไฉ้วติ ครั้งที่ 1 ขึ้นในจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อภารกิจเสร็จก็ได้อัญเชิญกระจกรูปทององค์ โป้ยเซียนโจวซือมาประดิษฐานยังสำนักงานชั่วคราว ติดกับโรงเรียนฮั่วเคี้ยวบุรีรัมย์จนถึงปัจจุบัน พ.ศ.2519 ก็ได้มีการจัดงานมหากุศลเก็บศฟัไฉ้วติ ครั้งที่ 2 พ.ศ.2527 ประธานมุลินีสีสมัยนั้น ก็เห็นว่าอาคารสำนักงานและเทววิหารเดิม ซึ่งเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ซึ่งใช้งานมาก่อนที่จะเป็นสำนักงานและเทววิหารมีสภาพทรุดโทรม จึงได้มีการประชุมดำเนินการก่อสร้างใหม่เป็นอาคารถาวร การก่อสร้างอาคารสำนักงานและเทววิหารเป็นอาคารคอนกรีตเสริม เหล็ก 3 ชั้น ชั้นบนสุดประดิษฐานองค์พระศากยะมุณีสัมมาสัมพุทธเจ้า ชั้นที่ 2 ประดิษฐานองค์ “โป้ยเซียนโจวซือ” “พระโพธิสัตว์ เจ้าแม่กวนอิม” “หลวงปู่โตองค์” ชั้นล่างสุดเป็นสำนักงานและที่ประชุม พ.ศ.2536 ก็ได้มีการจัดงานมหากุศลเก็บศฟัไฉ้วติครั้งที่ 3 เมื่อเสร็จภารกิจแล้ว ก็ได้มีการจัดตั้งหน่วยกุ้ยขึ้น พ.ศ.2548 มุลินีสีว่างจรรยาธรรมสถาน ได้ดำเนินการจัดงานมหากุศลเก็บศฟัไฉ้วติอีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งที่ 4 เม็งไฉยยังมีการจัดทำพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ เช่น งานเทศกาลกินเจ งานเทภระจาด เป็นต้น

๒. ศาลเจ้าพ่อผีสิงหิของ

- คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง
- ภาพที่ 1 และ 2 ด้านหน้าศาลเจ้า มีตัวอักษรภาษาไทยเขียนว่า ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง และอักษรจีนเขียนว่า 本头古庙 BĒNTÓU Gŭ MIÀO
- ภาพที่ 3 หอบูชาฟ้า ตั้งอยู่ภายนอกศาลเจ้า
- ภาพที่ 4 ที่เผากระดาษเงินกระดาษทอง สร้างเป็นเจดีย์ทรงน้ำเต้าสี่ชั้น

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อสิงห์ทอง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头古庙

Běntóu gŭ miào

ที่ตั้ง เลขที่ 3 ถนนสมรรถการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ที่ตั้ง ถนนพิทักษ์ อีสาน อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

ประวัติความเป็นมา

ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศาลเจ้าที่ที่ชาวไทยเชื้อสายจีนในละแวกนั้นบริจาคเงินทุนร่วมกันก่อตั้งให้เป็นสถานที่เคารพบูชา เพื่อขอพรให้ปกป้องรักษาประชาชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ศาลเจ้าแห่งนี้เปิดป้ายศาลเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2540

3. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

- ภาพที่ 1 อาคารศาลเจ้าพ่อหลักเมือง บนประตูทางเข้าเขียนอักษรจีนว่า本头古庙 Běntóu gǔ miào หมายความว่า ศาลเจ้าวัดเก่า
- ภาพที่ 2 ภายในอาคารศาลเจ้าประดิษฐานรูปเคารพเจ้าพ่อหลักเมือง
- ภาพที่ 3 หอบูชาฟ้า มีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 天公亭 tiāngōngtíng หมายความว่า ศาลาเทพแห่งฟ้า
- ภาพที่ 4 ภูมิทัศน์ภายในศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头古庙
Běntóu gǔ miào

ที่ตั้ง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติการก่อสร้าง

ศาลพระหลักเมืองเดิมได้ก่อสร้างมาเป็นเวลากว่า 30 ปีแล้ว เกิดการชำรุดทรุดโทรมลงตามสภาพเทศบาลเมืองบุรีรัมย์จึงได้ใช้งบประมาณจำนวน 39 ล้านบาท ก่อสร้างศาลหลักเมืองบุรีรัมย์ขึ้นใหม่ โดยสร้างเป็นถาวรวัตถุที่สวยงาม ทั้งศาลพระหลักเมือง ศาลเจ้าจีนและสระน้ำอยู่บริเวณเดียวกัน โดยได้ดำเนินการจัดสร้างขึ้นตามแบบสถาปัตยกรรมขอม แทนศาลหลักเมืองหลังเดิมที่คับแคบทรุดโทรม ไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะมาราบไหว้สักการะและประกอบพิธีกรรมต่างๆ เพื่อประดิษฐานพระหลักเมืองสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพสักการบูชาและยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบุรีรัมย์

ศาลพระหลักเมืองบุรีรัมย์ เป็นสถานที่ศูนย์รวมจิตใจของพี่น้องประชาชนชาวบุรีรัมย์ทุกหมู่เหล่า ยามมีทุกข์ มีความวิตกกังวล ก็ได้อาศัยพระหลักเมืองและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนเคารพนับถือเป็นที่พึ่งทางใจ เมื่อถึงเทศกาลต่างๆ ก็ได้มาสักการะ และเซ่นไหว้ตามประเพณีอย่างพร้อมเพรียงกัน ทำให้ชาวบุรีรัมย์มีแต่ความรักความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เมืองบุรีรัมย์จึงเป็นเมืองแห่งความร่มเย็นรื่นรมย์ และเจริญรุ่งเรือง ประชาชนอยู่ดีมีสุขกันถ้วนหน้า

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การสร้างถาวรวัตถุที่คงความเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม ท้องถิ่นไว้เป็นอย่างดี เป็นการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ตัวตนของคนบุรีรัมย์ คนอีสานใต้ได้อย่างชัดเจน อันจะทำให้ลูก

หลานชาวบุรีรัมย์ มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษที่ยังรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม และได้ร่วมมือร่วมใจกันสืบทอดวัฒนธรรมอันดีนี้ให้คงอยู่คู่เมืองบุรีรัมย์สืบไป

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์จึงได้ประสานงานกับกรมศิลปากรเพื่อออกแบบอาคารศาลหลักเมืองเป็นแบบศิลปะขอมประยุกต์ ให้สมกับที่เป็นชุมชนโบราณและมีปราสาทหินสมัยขอมเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งนำมาเป็นคำขวัญของจังหวัด ว่า “เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม” และแบบสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ก็ออกแบบให้มีลักษณะเป็นสระน้ำโบราณ สวยงามเช่นเดียวกัน โดยเริ่มทำการก่อสร้างในปีงบประมาณ 2548 เป็นเงินงบประมาณก่อสร้างศาลพระหลักเมือง จำนวน 21 ล้านบาท และก่อสร้างปรับปรุงสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 7 ล้านบาท

เนื่องจากการก่อสร้างศาลพระหลักเมืองและก่อสร้างปรับปรุงสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ วัดกลางพระอารามหลวงระยะแรกนั้น เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีงบประมาณจำกัด จึงไม่สามารถปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เสร็จในคราวเดียวได้ ประกอบกับ ศาลพระหลักเมืองหลังเดิมนั้น จะมีศาลเจ้าเงินอยู่ภายในอาคารศาลพระหลักเมืองด้วย ในปีงบประมาณ 2551 เทศบาลเมืองบุรีรัมย์จึงได้ก่อสร้างศาลเจ้าเงินเพิ่มอีก 1 หลัง และได้ปรับปรุงภูมิทัศน์หลักเมืองเพิ่มเติมเป็นเงิน 11 ล้านบาท

นอกจากนี้ ในปี 2552 นายเนวิน ชิดชอบ และนางกรุณา ชิดชอบ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ได้บริจาคเงิน จำนวน 2,700,000 บาท เพื่อใช้ในการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบของศาลหลักเมืองและสระน้ำศักดิ์สิทธิ์วัดกลาง พระอารามหลวง โดยมอบหมายให้สวนนงนุชออกแบบและดำเนินการทั้งหมดแล้วเสร็จในวันที่ 5 กันยายน 2552

“ศาลหลักเมืองและสระน้ำศักดิ์สิทธิ์ วัดกลางพระอารามหลวงเป็นศาสนมณฑลอันเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง ที่ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและเป็นความภาคภูมิใจร่วมกันของคนบุรีรัมย์”

สำหรับศาลพระหลักเมืองบุรีรัมย์ออกแบบก่อสร้างโดยกรมศิลปากร รูปแบบเป็น สถาปัตยกรรมแบบขอม สมัยพระเจ้าสุริยวงวรมันที่ 2 ตำแหน่งหลักเมืองอยู่ตรงกลางองค์ปราสาท ซึ่งแทนที่ตั้งเดิมของศิวิลิ่งค์ องค์ปราสาทมียอดทั้งหมด 5 ชั้น แต่ละชั้นประดับกลีบบนและเทพประจำทิศเพื่อปกป้องรักษาทิศต่าง ๆ ตามคติความเชื่อ องค์เรือนธาตุเป็นที่ประดิษฐานพระหลักเมือง ซักมุกุออกทั้ง 4 ด้าน อันเป็นความหมายถึงการกระจายความเป็นหลักฐานมั่นคงออกทั้ง 4 ทิศ ทั้งนี้ทิศด้านหน้าทำเป็นมณฑป เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนพิศ ยอดศาลพระหลักเมืองติดตั้งรูปดอกบัว Stain Glass ประดับทองเพื่อนำแสงเข้าสู่หลักเมือง

ឧបសម្ព័ន្ធ ៦

ព្រះវិហារនៃប្រជុំវិញ្ញាណក្ខន្ធរាជធានី

1. ศาลเจ้าบุญไผ่ศาล

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าบุญไพศาล (โรงเหล้าเก่า)

- ภาพที่ 1 ชุมประตู่ทางเข้า มีชื่อศาลเจ้าภาษาไทยเขียนว่า ศาลเจ้าบุญไพศาล และมีชื่อภาษาจีนเขียนว่า 福广古庙 Fú guǎng gǔmiào แปลตามตัวอักษรว่า สุข ไพศาล วัดเก่า ซึ่งก็หมายถึง บุญไพศาลนั่นเอง
- ภาพที่ 2 ประตูทางเข้าศาลเจ้า บนขอบประตู่มีชื่อศาลเจ้าทั้งภาษาไทยและภาษาจีน
- ภาพที่ 3 ตัวอาคารศาลเจ้า มีศาลบูชาฟ้าดินก่อนที่จะเข้าสักการะเทพเจ้าภายในศาลเจ้า
- ภาพที่ 4 แท่นบูชา ศาลตายาย มีชื่อภาษาจีนว่า 本头公妈 Běn tóu gōng mā
- ภาพที่ 5 แท่นบูชา ปรมาจารย์น้ำใส มีชื่อภาษาจีนว่า 清水祖师 Qīngshuǐ zǔshī
- ภาพที่ 6 แท่นบูชา เฉินเหอเป่ มีชื่อภาษาจีนว่า 陈何伯公 Chén hé bó gōng
- ภาพที่ 7 สถูปรูปร่างเต้า 5 ชั้น เป็นที่เผากรดาษเงินกระดาษทอง
- ภาพที่ 8 แท่นบูชาฟ้าดิน ก่อนที่จะเข้าสักการะเทพเจ้าในศาลเจ้า

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าบุญไพศาล (โรงเหล้าเก่า)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 福广古庙
Fú guǎng gǔmiào

ที่อยู่ : ซ.จอมพล ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ดูแล : นายเพทาย คำภา

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า : นายมานพ จารุกำเนิดกนก

ประวัติของศาลเจ้า :

เดิมชื่อศาลเจ้าโรงเหล้า เก่า ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2463 โดยพ่อค้าจังหวัดนครราชสีมา ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 ได้บูรณะก่อสร้างศาลเจ้าขึ้นมาใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็นศาลเจ้าบุญไพศาล จนถึงปัจจุบัน

ชื่อภาษาจีนของศาลเจ้าแห่งนี้คือ 福广古庙 Fú guǎng gǔmiào แปลตามตัวอักษรภาษาจีนคือ ความสุข กว้างขวาง (ไพศาล) วัดโบราณ ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า ศาลเจ้าบุญไพศาล นั่นเอง

清水祖师 qīngshuǐ zǔshī หรือภาษาแต้จิ๋วเรียกว่า เซงจู้ยจ้อซือ เป็นพระสำคัญองค์หนึ่งของชาว ฮกเกี้ยน เป็นพระในพุทธศาสนามหายานนิกายฉวน (นิกายเซน)

๒. สมาคมศาลเจ้าแม่กวนอิมจังหวัดนครราชสีมา

คำอธิบายภาพ

- ภาพที่ 1. อาคารศาลเจ้า สร้างเป็นศาลเจ้าชั้นเดียว
- ภาพที่ 2. ประตูทางเข้าศาลเจ้าด้านบนมีชื่อศาลเจ้าภาษาไทยว่า ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ บนประตูมีอักษรจีนเขียนว่า 福德祠 Fúdé cí แปลว่า ศาลบุญคุณธรรม
- ภาพที่ 3. แท่นบูชา เทพเจ้าแป๊ะกง มีชื่อภาษาจีนว่า 伯公宮殿 Bógōng gōngdiàn แปลว่า วิหารแป๊ะกง
- ภาพที่ 4. แท่นบูชาเทพ 关帝圣君 Guāndì shèngjūn หมายถึง เทพกวนอู

ภาพที่ 5. แทนบูชา เทพเจ้าแห่งโชคลาภ ไฉ่ซิ้งเอี้ย มีชื่อภาษาจีนกลางว่า 财神爷殿 Cǎi shén yé

ภาพที่ 6. แทนบูชาฟ้าดิน มีชื่อภาษาจีนเขียนไว้ว่า 天地父母 Tiāndì fùmǔ

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 伯公福德祠

Bógōng fúdé cí

ที่อยู่ สมาคมศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ นครราชสีมา ตั้งอยู่เลขที่ 102 ถนนจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โทร. 044-259314

ประวัติความเป็นมา

นับตั้งแต่อดีตกาลมา ชาวจีนที่ตั้งบ้านเรือนในประเทศไทย นิยมตั้งศาลเจ้า เพื่อบูชากราบไหว้เพื่อสิริมงคล และนำมาซึ่งความสุข ความเจริญ แก่ครอบครัว ศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ นครราชสีมา เป็นศาลเจ้าเก่าแก่สร้างมาประมาณ 60 ปีเศษแล้ว โดยชาวบ้าน ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในละแวกตรอกจันทร์และใกล้เคียง ได้รวมก่อตั้งศาลไม้แป๊ะกงเล็กๆ ขึ้นเพื่อกราบไหว้บูชา เพื่อเป็นสิริมงคล ด้วยความศรัทธาดีสิทธิ์ขององค์แป๊ะกงก่อให้เกิดแรงศรัทธาของประชาชนที่นับถือ ได้ร่วมกันก่อสร้างศาลให้ใหญ่ขึ้น บนพื้นที่เดิม

เนื่องด้วยความเจริญในปัจจุบัน ประกอบกับพื้นที่ศาลเจ้ามีขนาดเล็ก อยู่ชิดริมถนน น้ำท่วมถึงและคับแคบ ไม่สะดวกในการกราบไหว้บูชา คณะกรรมการศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ มีมติเห็นชอบให้รื้อถอนศาลเจ้าแป๊ะกงเดิม เพื่อการบูรณะก่อสร้างใหม่ให้สง่างามบนพื้นที่เดิม ประกอบด้วยศาลเจ้าองค์แป๊ะกง, ที่ตีแป๋บ้อ (เทพดาฟ้าดิน), อ่วงปอดะ (ที่เฝ้ากระดาดเงิน-ทอง) เพื่อรองรับแรงศรัทธาของประชาชนที่จะมาสักการบูชา เพื่อเป็นสิริมงคลสืบต่อไป ศาลเจ้าแป๊ะกงหลังใหม่ ทำพิธีเปิดศาลเมื่อ 14 พฤษภาคม พ.ศ.2550

สมาคมศาลเจ้าแป๊ะกงตรอกจันทร์ นครราชสีมา ได้จดทะเบียนจัดตั้งสมาคมฯ ขึ้น เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2550 ตามความในมาตรา 82 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ทะเบียนเลขที่ 2/2550 เพื่อบริหารสมาคมฯ ตามวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์กลางดำเนินงานสาธารณประโยชน์ บำเพ็ญทาน ทำการกุศล เพื่อสาธารณกุศล เติบโตชนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สนับสนุนส่งเสริมเผยแพร่ประเพณีท้องถิ่นวัฒนธรรม การกีฬา การศึกษา ทำนุบำรุงศาสนสถาน อีกทั้งร่วมมือกับราชการองค์กรการกุศลอื่นๆ โดยไม่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

3. ศาลเจ้าพ่อขี้ไฟ (ศาลเจ้าพ่อไฟ)

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าฮวยตี้ (ศาลเจ้าพ่อไฟ)

ภาพที่ 1 บ้ายศาลเจ้า ศาลเจ้าฮวยตี้ (ศาลเจ้าพ่อไฟ) มีชื่อภาษาจีนเขียนว่า 火帝古庙 Huǒ dì gǔmiào หมายความว่า ศาลเจ้าพ่อไฟ

ภาพที่ 2 ตัวอาคารศาลเจ้า

ภาพที่ 3 รูปปั้นเจ้าพ่อไฟ เทวรูปบูชาประดิษฐานภายในศาลเจ้า

ภาพที่ 4 แท่นบูชาเทพเจ้า เอี่ยมกงไตเต่ ภาษาจีนเขียนว่า 炎光大帝 yán guāng dàdì

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าฮวยตี้ (ศาลเจ้าพ่อไฟ)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 火帝古庙

Huǒ dì gǔmiào

ที่อยู่: ซ.ราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติความเป็นมา

เจ้าพ่อไฟ หรือเทพแห่งไฟนี้ เป็นเทพเจ้าสามตา ภาษาจีนกลางเรียกชื่อว่า 火帝 Huǒ dì มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า 炎光大帝 yán guāng dàdì ภาษาแต้จิ๋วเรียกชื่อว่า เอี่ยมกงไตเต่

ศาลเจ้าพ่อไฟสร้างขึ้นมามากกว่า 100 ปีแล้ว เมื่อก่อนศาลเจ้าพ่อไฟทรุดโทรมมาก ทางมูลนิธิสว่างเมตตาธรรมหรือหลักเสียงเซียงตั้งโดยอนุกรรมการได้ทำการบูรณะซ่อมแซมศาลเจ้าพ่อไฟ โดยทางหลักเสียงเซียงตั้งได้อัญเชิญท่านองค์ไต้เซียงโจวชื่อมากำหนดวันซ่อมแซม โดยเริ่มมือซ่อมแซมวันที่ 30 มีนาคม 2532 และซ่อมแซมเสร็จวันที่ 10 ตุลาคม 2532 และได้อัญเชิญเจ้าพ่อเสื่อเข้าที่ประทับวันที่ 14 ตุลาคม 2532

เลขที่ทะเบียน: 305

ผู้ตรวจตรา นายพิทยา สุขแสงปัญญา

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า นายอนันต์ สุกุลภิญโญ

4. ศาลเจ้าโรงเจจ๋าศีล (ฮะเซ่งตั่ว)

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าโรงเจจำศีล (ฮะเซ่งตั่ว)

- ภาพที่ 1 อาคารศาลเจ้า ฮะเซ่งตั่ว มีอักษรจีนเขียนว่า 合成坛 Héchéng tán
- ภาพที่ 2 ทางเข้าตัวอาคาร ด้านบนประตูมีอักษรจีนเขียนว่า 天德堂 Tiān dé táng หมายความว่า หอคุณธรรมสวรรค์
- ภาพที่ 3 ประดิษฐานพระพุทธรูป ด้านบนมีคำภาษาจีนเขียนว่า 法殿庄严 Fǎ diàn zhuāngyán หมายความว่า หอพระศักดิ์สิทธิ์
- ภาพที่ 4 ประดิษฐานพระพุทธรูปและเทพเจ้า ด้านบนมีคำภาษาจีนเขียนว่า 英灵为昨 Yīnglíng wéi zuó หมายถึง วิญญาณผ่านพ้น
- ภาพที่ 5 ประดิษฐานเทพเจ้า ด้านบนมีคำภาษาจีนเขียนว่า 和风湛露 Héfēng zhàn lù หมายความว่า ลมพรายน้ำค้างพรราว
- ภาพที่ 6 ประดิษฐานป้ายบูชาบรรพชน ด้านบนมีคำภาษาจีนเขียนว่า 祖德流芳 Zǔ dé liúfāng คุณธรรมบรรพชน สืบทอดถึงปัจจุบัน
- ภาพที่ 7 หอบูชาฟ้าดิน มีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 天地父母 Tiāndì fùmǔ
- ภาพที่ 8 หอบูชาเทพเจ้าแห่งโชคลาภ มีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 财神爷庙 Cáishényé miào

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าโรงเจจำศีล (ฮะเซ่งตั่ว)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 合成坛
Héchéng tán

เลขที่ทะเบียน: 306

ที่อยู่: ซ.โพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า: 1.นายสมชัย ตีรเศรษฐ์ภักดี
ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า: 1.นายสมชัย ตีรเศรษฐ์ภักดี

ประวัติของศาลเจ้า:

เป็นศาลเจ้าในลักษณะโรงเจ โดยจะมีการจัดงานประเพณีถือศีล และเทศกาลกินเจในเดือนเก้า เป็นเวลา 9 วัน

๕. ตลาดเจ้าแม่ทับทิม (ไทรหลัก)

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าแม่ทับทิม (ไหหลำ)

ภาพที่ 1 ซุ้มประตูทางเข้า มีชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าแม่ทับทิม และชื่อภาษาจีนว่า 水尾圣娘庙 Shuǐ wěi shèng niáng miào

ภาพที่ 2 แท่นบูชาเจ้าที่ปูนฉาँग มีอักษรจีนเขียนว่า 本头公 Běn tóu gōng และ 本头爷 爷běn tóu yé

ภาพที่ 3 ทางเข้าอาคารศาลเจ้า มีชื่อภาษาจีนเขียนว่า 广播鸿恩 Guǎngbō hóngēn ปลูกฝัง คุณธรรม

ภาพที่ 4 แท่นบูชาเทพเจ้าภายนอกศาลเจ้า

ภาพที่ 5 แท่นบูชาเทพเจ้าภายนอกศาลเจ้า

ภาพที่ 6 ที่เผากระดาษเงินกระดาษทอง สร้างเป็นเจดีย์รูปน้ำเต้า 7 ชั้น

ภาพที่ 7 หอบูชาฟ้าดิน มีชื่อภาษาจีนเขียนว่า 父母天地 Fùmǔ tiāndì

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าแม่ทับทิม (ไหหลำ)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 水尾圣娘庙
Shuǐ wěi shèng niáng miào

ที่อยู่: ซ.โพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
เลขที่ทะเบียน : 307

ประวัติความเป็นมา

ศาลเจ้าแห่งนี้เริ่มแรกเป็นศาลเล็กๆ กลุ่มชาวจีนไหหลำจะศรัทธาในความเชื่อของ “จุย้วยเนี้ยว” หรือ “เจ้าแม่ทับทิม” อย่างมาก ซึ่งช่วยปกป้องคุ้มครองเรื่องเกี่ยวกับทางน้ำทางเรืออย่างมาก ในเวลาต่อมาก็ทำการซ่อมแซมจนศาลเจ้าแม่ทับทิมดูโอ้อ่า สวยงาม เป็นที่สักการบูชา เพื่อความเป็นสิริมงคลของคนในจังหวัดนครราชสีมา และผู้ที่ผ่านมาบูชา

เจ้าแม่ทับทิม คือ เทพธิดาแห่งท้องทะเลที่คุ้มครองผู้เดินทางทางเรือ เรียกว่า “จุย้วยเนี้ยว” แปลว่า “เจ้าแม่ชายน้ำ” ชาวจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า “เทียนส่งเซ่งโบ้” แปลว่า “เจ้าแม่สวรรค์” หรือ “ม่าจ้อโป้” เป็นที่เคารพบูชาในหมู่ชาวเรือ ชาวประมง ว่ามีอิทธิฤทธิ์ในการป้องกันอันตรายกลางท้องทะเล ชาวประมงเคารพบูชาเพื่อให้การเดินทางปลอดภัย ในประเทศไทย รู้จักเทพธิดาดังนี้ในชื่อว่า “เจ้าแม่ทับทิม” เพราะมีเครื่องประดับประจำองค์เป็นพลอยสีแดง

ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า: 1.นายปรีชา บุรณะบัญญัติ

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า: 1.นายโกศล สมจินดา

๘. ศาลเจ้าวัดแจ้ง

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าวัดแจ้ง

ภาพที่ 1 บ้ายทางเข้าศาลเจ้า ด้านบนเป็นชื่อศาลเจ้าภาษาไทยว่า ศาลเจ้าวัดแจ้ง

ภาพที่ 2 ถัดจากประตูทางเข้า เป็นประตูอีกชั้นหนึ่ง เขียนชื่อศาลเจ้าเป็นภาษาจีนว่า 获众古庙 Huò zhòng gǔmiào แปลตามตัวอักษรจีนหมายความว่า ได้รับ มวลชน แต่คำนี้เป็นคำทับศัพท์ภาษาไทยคำว่า วัดแจ้ง

ภาพที่ 3 แทนบูชาเจ้าที่พุทธรัง กง - มา (ตายาย) เขียนเป็นภาษาจีนว่า 本头公妈 Běn tóu gōng mā

ภาพที่ 4 แทนบูชาเจ้าที่ 花公妈殿 Huā gōng mā diàn เจ้าพ่อเจ้าแม่ฮ้วง

ภาพที่ 4 แทนบูชาเทพเจ้า เสวียนเทียน* เขียนเป็นภาษาจีนว่า 玄天上帝 Xuántiān shàngdì อ่านว่า

ภาพที่ 5 หอบูชาฟ้าดิน มีชื่อภาษาจีนว่า 天地父母 Tiāndì fùmǔ

ภาพที่ 6 เจดีย์ 5 ชั้น รูปทรงน้ำเต้า เป็นที่เฝ้ากระดาดเงินกระดาดทอง

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าวัดแจ้ง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 获众古庙

Huò zhòng gǔmiào

เลขที่ทะเบียน : 308

ที่อยู่ : 453 ซ.โพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัด นครราชสีมา

ผู้ตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า:

1. นายพิทยา สุขแสงปัญญา
2. นายพิพัฒน์ จิรวัชรเดช

ผู้จัดการปกครองศาลเจ้า:

1. นายอนันต์ สกฤทธิญโญ

ข้อมูลเพิ่มเติม

* เทพ “เสวียนเทียนฮ่องตี้” 《玄天上帝》 xuántiān shàngdì (ภาษาฮกเกี้ยนเรียกว่า “เฮียงเทียนฮ่องเต้” และแต้จิ๋วเรียกว่า “เฮียงเทียนเซียงตี้”) เป็นเทพที่จัดอยู่ประเภท “เทพดารา” 《星神》 xīng shén เป็นเทพระดับสูงในศาสนาเต๋า โดยมีฐานะเป็นรองเพียง “ผานกู่” 《盤古》 pángǔ , ซันชิง 《三清》 sānqīng, อู่เหล่า 《五老》 wǔlǎo และ อี้หวงต้าตี้ 《玉皇大帝》 yùhuáng dàdì (เง็กเซียนฮ่องเต้) เท่านั้น (ข้อความส่วนนี้อ้างอิงมาจากเว็บไซต์ <http://www.yokipedia.com/>)

ฮ้วงกิง เกิดในสมัยโจวตะวันตก (ก่อน ค.ศ. 1027 ถึง ค.ศ. 771) เป็นโอรสองค์เล็กสุดของพระเจ้าโจวเหวินหวาง (周文王 Zhōu Wénwáng) เป็นผู้ประพันธ์บันทึกต่างๆ เช่น อารยธรรมโลกมนุษย์ พิธีกรรมราชสำนัก พิธีกรรมมนุษย์โลก และโดยเฉพาะ พิธีกรรมแต่งงาน ผลงานเรื่องหลังนี้ทำให้ประชาชนยกย่องให้เป็นเทพแห่งคู่ครอง ต่อมาประชาชนจึงกราบไหว้บูชาในกิจการมงคลสมรส หรือการเลือกคู่ครอง ตลอดจนการมีบุตรด้วย

7. ศาลเจ้าจ้อหอย (ศาลเจ้าบุงเท้า กงม่า จ้อหอย)

คำอธิบายภาพ

ภาพที่ 1 ประตูทางเข้าศาลเจ้า มีชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าบุงเท้า กงม่า จ้อหอย และชื่อภาษาจีนว่า 本头古庙 Běn tóu gǔ miào ในภาพประชาชนชาวไทยเชื้อสายจีน นุ่งขาวห่มขาว ถือศีลกินเจในงานเทศกาล)

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าจอหอ (ศาลเจ้าปู่เจ้า กงม่า จอหอ)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 本头古庙

Běn tóu gǔmiào

เลขที่ทะเบียน : 309

ที่อยู่ : ตำบลจอหอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ตรวจตราสองศาลเจ้า:

1. นางสาวปาริชาติ ัญญลักษณ์นันท์
2. นางสาวเกววัลย์ อรชุล

ประวัติของศาลเจ้า:

เป็นศาลเจ้าเก่าแก่มากมาย ไม่มีใครรู้ระยะเวลาที่ก่อตั้งแน่ชัด ทราบเพียงว่าชาวไทยเชื้อสายจีนในละแวกนั้นร่วมกันบริจาคเงินเพื่อสร้างศาลเจ้าให้เป็นที่เคารพบูชา และประกอบกิจกรรมทางศาสนา มีคณะกรรมการศาลเจ้ามาหลายรุ่น ปัจจุบันคนจีนรุ่นเก่าแก่ที่สร้างศาลเจ้าได้เสียชีวิตหมดแล้ว ลูก-หลาน ได้ดำเนินการเรื่อยมาจนปัจจุบัน

8. ศาลเจ้าไท่หงวโจ้ว

คำอธิบายภาพ ศาลเจ้าโหวงโจ้ว

- ภาพที่ 1 ศาลเจ้าโหวงโจ้ว ผนังด้านขวามีป้ายแขวนชื่อศาลเจ้าภาษาไทยว่า ศาลเจ้าโหวงโจ้ว บนประตูทางเข้ามีชื่อศาลเจ้าเป็นภาษาจีนว่า 五祖堂 Wǔ zǔtáng หมายถึง ศาลโหวงโจ้ว
- ภาพที่ 2 พิธีบูชาศาลเจ้าในเทศกาลสำคัญต่างๆของ ศาลเจ้าโหวงโจ้ว
- ภาพที่ 3 ภาพปรมาจารย์ ที่เป็นที่กราบไหว้บูชาภายในศาลเจ้า

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าโหวงโจ้ว

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 五祖堂 Wǔ zǔtáng

เลขที่ทะเบียน : 668

ที่อยู่: เลขที่ 158 ถ.จอมสุรางค์ยาตร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

รายละเอียด

เป็นศาลเจ้าในความดูแลของมูลนิธิพุทธธรรม 31 ฟ่งไต้จับเก้าเซียวกะ

ปรมาจารย์โหวงโจ้ว มีชื่อภาษาจีนว่า 弘忍 Hóngrěn (ค.ศ. 601-ค.ศ.675) แซ่โจว (周) เป็นชาวตำบลหวงเหมย ปัจจุบันคือ ตำบลหวงเหมย มณฑลหูเป่ย์ เป็นปรมาจารย์สำนักตงซาน บางตำนานก็บอกว่าเป็น 5 ปรมาจารย์ผู้สืบทอดวิชาของสำนักเส้าหลิน

๘. ศาลเจ้าพ่อเถี่ย

คำอธิบายภาพ

- ภาพที่ 1,2 ป้าย และซุ้มประตูทางเข้าศาลเจ้า มีชื่อภาษาไทยว่า ศาลเจ้าพ่อเสือ และชื่อภาษาจีนว่า 北极玄天上帝 Běijí xuántiān shàngdì
- ภาพที่ 3, 4 หอบูชาฟ้าดิน มีชื่อภาษาจีนเขียนว่า 天地父母 Tiāndì fùmǔ
- ภาพที่ 5,6 หอบูชาเจ้าแม่กวนอิม และรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิม ประดิษฐานในศาลเจ้าพ่อเสือ
- ภาพที่ 7,8 ภาพที่ 7 มีภาษาจีนเขียนว่า 华光大帝 Huáguāng dàdì หมายความว่า เทพเจ้าหัวกวง รูปปั้น และภาพที่ 8 เป็นภาพถ่ายนายจุกู้ แซ่โล้ว ผู้ก่อตั้งศาลเจ้าพ่อเสือแห่งนี้
- ภาพที่ 9 ที่เผากระดาษเงินกระดาษทอง สร้างเป็นเจดีย์ทรงน้ำเต้า 7 ชั้น
- ภาพที่ 10,11,12 แท่นบูชาพระพุทธรูปและเทพเจ้าปางต่างๆ

.....

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : ศาลเจ้าพ่อเสือ

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 北极玄天上帝
Běijí xuántiān shàngdì

ที่ตั้ง ต.หัวทะเล อ.เมือง จ.นครราชสีมา

ประธานคณะกรรมการศาลเจ้า นายภิญโญ วัจนะศิริเสถียร

ประวัติความเป็นมา

ศาลเจ้าพ่อเสือสร้างขึ้นเมื่อประมาณ 10 ปีก่อน โดยผู้ริเริ่มคือ นายจุกู๋ แซ่ไล่ สาเหตุที่ทำให้ นายจุกู๋ แซ่ไล่ คิดที่จะสร้างศาลคือ ในสมัยก่อนมีโรคภัยที่รักษายาก และผู้คนส่วนมากยังขาดความรู้เรื่องการรักษา จึงต้องใช้เรื่องความเชื่อในการรักษา โดยที่นายจุกู๋ แซ่ไล่เป็นผู้ที่สามารถสื่อสารกับสิ่งที่ไม่เห็นได้ หรือ ที่เรียกว่า คนทรงเจ้า ซึ่งองค์ประทับทรงคือ ตัวเหล่าเอี้ยะ (ปักเก็ก เฮียงเทียงเซ็งตี้) ซึ่งในสมัยต่อมา องค์ประทับทรงคือ ฮั่วกวงไตตี้ ในระยะเวลาต่อมา นายจุกู๋ แซ่ไล่ร่วมกับผู้ใจบุญก็ได้เริ่มสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ขึ้นมาจากความเชื่อและความศรัทธา ในปัจจุบันศาลประธานดูแลศาลเจ้าพ่อเสือ คือ นายอดิศักดิ์ วัจนะศิริเสถียร ศาลเจ้าพ่อเสือ มีกิจกรรมเช่น งานเทศกาล วันเสื่ออ้าปาก แซยิดองค์ตัวเหล่าเอี้ยะ เทศกาลกินเจ เป็นต้น

ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศาลเจ้าขนาดใหญ่ ภายในมีรูปปั้นเคารพบูชาทั้งที่เป็นทางพุทธศาสนา และเทพเจ้า ตามความเชื่อของชาวจีน ผสมผสานกันอยู่เป็นจำนวนมาก และยังมีรูปปั้นของผู้ก่อตั้งศาล ซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของผู้ที่มากราบไหว้ขอพรด้วย

ศาลเจ้าแห่งนี้มีการจัดงานตามเทศกาลสำคัญของจีน เช่น งานทำบุญเทศกาล งานถือศีลกินเจ ประจำปี พิธีข้ามสะพานสะเดาะเคราะห์ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวนครราชสีมานิยมไปกราบไหว้เพื่อความ เป็นสิริมงคล

10. มูลนิธิศุภเคราะห์ของเซี่ยงต้งตั้งถาวรเมตตาศรรมลตาม (เมืองซีนาเซี่ยงต้ง)

คำอธิบายภาพ มุลินิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตารธรรมสถาน (เม่งยี่นเซียงตั้ว)

ภาพที่ 1 ชุ่มประตูทางเข้ามีชื่อภาษาไทยว่า มุลินิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตารธรรมสถาน (เม่งยี่นเซียงตั้ว) และชื่อภาษาจีนว่า 乐善善堂明仁善坛 Lèshàn shàn táng míngrén shàn tán

ภาพที่ 2,3 เทศกาลถือศีลกินเจของมุลินิ

ภาพที่ 4 สุสานในความดูแลของมูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาคารธรรมสถาน
มีชื่อภาษาจีนว่า 明仁山庄 míngrén shānzhuāng

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาคารธรรมสถาน (เม่งยั้งเซียงตั้ง)

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 乐善善堂明仁善坛

Lèshàn shàn táng míngrén shàn tán

ที่ตั้ง สำนักงาน เลขที่ 17 ถ.โยธา อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้งสว่างเมตตาคารธรรมสถาน (เม่งยั้งเซียงตั้ง) จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดใหญ่ จังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งองค์กรช่วยเหลือสาธารณกุศลที่เป็นปีกแผ่นจึงได้มีพ่อค้าคหบดี บางท่าน ร่วมปรึกษาหารือที่จะจัดตั้งองค์การการกุศลขึ้นเป็นมูลนิธิฯ ในระยะการก่อตั้งขึ้นช่วงแรกๆยังไม่มี สมบัติอันถาวร การดำเนินงานต่างๆของมูลนิธิฯ ได้อาศัยความศรัทธาของผู้มีจิตกุศลทั้งหลายเป็นหลักใหญ่ หากไม่ใช่ความศรัทธา และความร่วมมือของชาวโคราช คงไม่มีวันได้เห็นการพัฒนาจนบรรลุความสำเร็จดัง ในปัจจุบันนี้เลยและทาง มูลนิธิฯ จะไม่หยุดยั้งที่จะพัฒนาการต่อไปเพื่อสาธารณกุศลต่อไป

มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้ง (สว่างเมตตาคารธรรมสถาน) ก่อตั้งครั้งแรกปี พ.ศ.2500 คณะกรรมการ ประกอบด้วย นายกำแหง แซ่อึ้ง นายเจือเจ็ง แซ่แต้ นายสมาน เฮงศรี นายถาวร สมบูรณ์วงศ์ นายรังษี อัครปรีดี นาย เลี้ยง แซ่ตั้ง นายไทคำ แซ่อ้อ นายรักษ์ ศิริรัฐ นายเกียรติก้อง กาจนวัฒนา

คณะกรรมการทั้ง 9 ท่าน และเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมือง จึงได้ไปขอจดทะเบียนเป็น มูลนิธิเรียกว่า “มูลนิธิการกุศลแห่งจังหวัดนครราชสีมา” (หลักเสียงเซียงตั้ง) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบำเพ็ญ ทานการกุศลต่างๆ ช่วยเหลือบุคคลทั่วไปไม่เลือกสัญชาติ ไม่เลือกศาสนา ช่วยเหลือการศึกษาเล่าเรียนของ ชุมชน ให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยไข้ไร้ญาติขาดมิตร และได้รับอนุญาตจากทางราชการเมื่อ พ.ศ. 2550

เมื่อได้รับอนุญาตให้ก่อตั้งมูลนิธิฯขึ้นแล้ว สถานที่สำนักงานของมูลนิธิฯที่จะใช้ดำเนินงานยังไม่มี คณะกรรมการจึงมีความเห็นให้อาศัยศาลเจ้าวัดแจ้งเป็นสำนักงานชั่วคราวไปก่อน และได้ดำเนินกิจรับบริจาค ทรัพย์สินของผู้มีจิตศรัทธาช่วยเหลือร่วมมือและใน เวลาเดียวกันก็ได้บำเพ็ญสาธารณกุศลตามวัตถุประสงค์ ตลอดมา เช่น เก็บศพไม่มีญาติ ทำการฌาปนกิจล้างป่าช้า ช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุทกภัย วาตภัย และภัย พิบัติต่างๆ

เนื่องจากสำนักงานชั่วคราวของมูลนิธิที่ศาลเจ้าวัดแจ้งคับแคบ คณะกรรมการชุดต่อๆมาก็ได้พยายามหาสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อก่อสร้างสำนักงานถาวรขึ้น จึงได้ทำการคัดเลือกที่ดิน ณ ปัจจุบันนี้ เพราะอยู่ในหมู่ชุมชน สะดวกต่อการติดต่อ ได้เริ่มทำการก่อสร้างและวางศิลาฤกษ์ขึ้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2505 โดยท่านนายพันตำรวจเอก (พิเศษ) ชนะ วงศ์ช่อม (ยศในขณะนั้น) ผู้บังคับการตำรวจภูธร เขต 3 ให้เกียรติเป็นผู้วางศิลาฤกษ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยเหลือจัดงานศพ จัดให้มีสุสานและฌาปนกิจสถานแก่บุคคลทั่วไป
2. เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุทกภัย ภัยแล้ง และภัยพิบัติอื่นๆ
3. ส่งเสริมวัฒนธรรม ศิลปกรรม การศึกษา การศาสนา และการรักษาพยาบาล
4. เพื่อบำเพ็ญทานกุศล และสาธารณกุศลโดยทั่วไป
5. ไม่มีวัตถุประสงค์ เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่อย่างใด

มูลนิธิ หลักเสียงเชียงตุงมีพัฒนาการและผลงานชัดเจนต่อเนื่องตลอดระยะเวลาจากอดีต ถึงปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับของสาธารณชนว่าเป็นองค์กรการกุศลชั้นนำนั้นเรามีอุดมการณ์โดย ยึดหลักสัญญาลักษณ์ที่อ่านว่า "เสียง" เป็นหลัก คำๆนี้แปลได้หลายหลายอย่างเช่น ความเก่งกล้า, ความขำขันเชี่ยวชาญ ความคึกคักก็ได้ใจความดีก็เรียกเสียงขิม แต่เราเอาอย่างตรงตัวง่าย ๆ "เสียง" ก็คือ "ทำบุญกุศล" ทุนทรัพย์และทรัพย์สินทุนทรัพย์และทรัพย์สินของมูลนิธิฯ คือ อาคารและสิ่งก่อสร้างเป็นเงิน 11,095,141.80 บาท ยานพาหนะ พัสดุ ครุภัณฑ์และเครื่องใช้สำนักงานเป็นเงิน 5,344,281.05 บาท มีเงินสดอยู่ 1,295,765.02 บาท ทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดซึ่งได้มาจาก

1. ทรัพย์สินมูลนิธิที่มีอยู่เดิม
2. ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค
3. ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้หรือได้ซื้อหามาหรือได้มาโดยพินัยกรรมหรือนิติกรรมหรือด้วยประการอื่นใด
4. ดอกผลและผลประโยชน์ อันเกิดจากทรัพย์สินของมูลนิธิฯ

การจัดการคณะกรรมการของมูลนิธิ

1. ทรัพย์สินและ กิจการต่างๆของมูลนิธิฯให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการและเพื่อ การนี้ คณะกรรมการมีอำนาจตราระเบียบและข้อบังคับใดๆโดยไม่ขัดแย้งกับตราสารนี้ได้
2. คณะกรรมการบริหาร มีอย่างน้อย 42 คนโดยมาจาก 6 สมาคมการกุศลของจังหวัดนครราชสีมา คัดเลือกส่งเข้าเป็นกรรมการบริหารสมาคมฯละ 7 คนซึ่งประกอบด้วย
 - ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมเตี้ยอันแห่งประเทศไทย สาขานครราชสีมา
 - ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมเท่งไอ้แห่งประเทศไทย สาขานครราชสีมา
 - ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมเยี่ยวเพ็ง สาขานครราชสีมา

- ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมเตี้ยเอี้ยะ สาขานครราชสีมา
- ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมผัวเลี้ยง สาขานครราชสีมา
- ประธาน 1 คนและกรรมการ 6 คนของสมาคมเก็กเอี้ยะ สาขานครราชสีมา และให้คณะกรรมการดังกล่าวทั้งหมดนี้เลือกกันเองเพื่อดำรงตำแหน่งต่อไปนี้
- ประธาน 1 คน - รองประธาน 5 คน
- เลขาไทย-จีน - ผู้ช่วยเลขาไทย-จีน
- เھرรัญญิก - ผู้ช่วยเھرรัญญิก
- ฝ่ายปฎิคม - ฝ่ายสวัสดิการ
- ฝ่ายการศึกษา - ฝ่ายทะเบียน
- ฝ่ายพิธีการ

การบริหารองค์กร

มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้ง (สว่างเมตตาคารธรรมสถาน) ได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานออกเป็น 2 ส่วนหลักคือ

ส่วนที่ 1 คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่

ประกอบด้วย กรรมการฝ่ายต่างๆ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหาร ดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการ

ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงาน และเจ้าหน้าที่กู้ภัยให้ช่วยเหลือผู้ประสบเหตุต่างๆให้อาสาสมัครช่วยเหลือ ผู้ประสบเหตุ-ประสบภัยโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆนอกจากนี้หน่วยกู้ภัยจะมีแม่ ข่ายโยงใยประสานงานกับลูกข่ายในการสื่อสารแจ้งเหตุแจ้งข่าวตลอด 24 ชั่วโมง

ปัจจุบัน มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้ง (สว่างเมตตาคารธรรมสถาน) มีคณะกรรมการบริหาร 42 คน และมีสมาชิก ประมาณ 300 กว่าคน กลุ่มแม่บ้าน 100 กว่าคนมีอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยทั้งพนักงานประจำและอาสา ประมาณ 1,500 กว่าคน

11. สี่มาตมยุทธธรรมการุณย (วิหารเซ็งหังมตั้ง)

คำอธิบายภาพ

ภาพที่ 1 - 4 วิหารแห่งนี้มีชื่อว่า วิหารเซ่งห้งตั้ง มีชื่อภาษาจีนว่า 清岩洞Qīng yán dòng หมายถึง ถ้ำหินใส

ภาพที่ 5 ประตูทางเข้าในตัววิหาร ด้านบนมีอักษรภาษาจีนเขียนว่า 蓬莱阁Pénglái gé ซึ่งเป็นชื่อของมูลนิธิพุทธธรรมวงศ์

ภาพที่ 6 แท่นบูชาเทพเจ้าแห่งโชคลาภ ประดิษฐานภายในวิหาร

ภาพที่ 7 แท่นบูชาพระพุทธรูป และสรรพเทพภายในวิหาร

ภาพที่ 8 ศาลาแปดเหลี่ยม ตั้งอยู่ภายในบริเวณวิหาร

ชื่อศาสนสถานภาษาไทย : วิหารเซ็งหังมั่งตั่ง

ชื่อศาสนสถานภาษาจีน : 清岩洞

Qīng yán dòng

ที่ตั้ง ณ วิหารเซ็งหังมั่งตั่ง ตั้งอยู่เลขที่ 19 ม.2 บ้านกรีน ต.หนองจะบก อ.เมือง จ.นครราชสีมา

ประวัติความเป็นมา

ด้วยผู้มีจิตเป็นกุศลส่วนหนึ่งที่เคยช่วยกิจกรรมงานการกุศลที่มูลนิธิหลักเสียงเซียงตั้ง เม็งยั้งเซียงตั่ว สว่างเมตตาธรรมสถาน นครราชสีมา ในแผนกแก๊งจู กงเต็กและอื่นๆ ได้ร่วมกับชาวเมืองนครราชสีมา ที่มีจิตเป็นกุศลได้ร่วมกันก่อตั้งชมรมพุทธธรรมการกุศล (ฮุก 31) นครราชสีมา และได้กระทำพิธีเปิดป้ายอาคารชมรม 1 คูหา บ้านเลขที่ 354 เยื้องตรอกตีเหล็ก ถ.โพธิ์กลาง อ.เมือง จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2531 เวลา 10.45 น. โดยมี นายไต้ฟ้ง แซ่จิ่ง เป็นประธานชมรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีสวัสดิการแก่สมาชิกในเรื่องงานบุญใน พิธีมงคลต่าง ๆ และงานฌาปนกิจสงเคราะห์ในหมู่สมาชิก ช่วยสังคมสงเคราะห์ประชาชนผู้ยากไร้ เช่น บริจาคหีบศพไร้ญาติ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น เพื่อร่วมมือกับทางราชการ และองค์กรการกุศลต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสังคม โดยมีคณะแก๊งจู กงเต็ก มโหรีจีน ร่วมกิจกรรมด้วย ต่อมาในปี 2533 ได้ย้ายสำนักงานใหม่ โดยขอเช่าตึกแถว 2 คูหา ใกล้สี่แยกวัดแจ้ง บ้านเลขที่ 56-58 ถ.โยธา อ.เมือง จ.นครราชสีมา สัญญาเช่าปีต่อปี และในปี พ.ศ.2533 ได้จัดตั้งแผนกหน่วยกุ้ยฮุก 31 ขึ้น เพื่อบรรเทาสาธารณภัยและกุ้ยฮุกบนท้องถนนต่างๆ

ในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีผลงานเป็นที่ยอมรับจากภาครัฐและประชาชนทั่วไป และในปี พ.ศ.2534 ได้อัญเชิญองค์อ้อเอี้ยฮุ้นเซี้ยโจ้ว จากกรุงเทพมหานครมาสักการบูชา พร้อมได้รับอนุญาตจัดตั้งเข้าอยู่ในเครื่องฟ่งไล้ คือ ฟ่งไล้จับเก้าอี้หวายเกาะนครราชสีมา จากมูลนิธิฟ่งไล้เสียงเกาะแห่งประเทศไทย

ต่อมาได้รับอนุญาตจากทางราชการ จัดตั้งเป็นสมาคมพุทธธรรมการกุศล (ฮุก 31) นครราชสีมา เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2535 โดยมี นางสาวจงดี แซ่โก เป็นนายกสมาคมฯ โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดิม และในวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2535 ได้รับมอบสิทธิการดูแลบำรุงรักษาอาคารและสิ่งปลูกสร้างของศาลเจ้าโหวงวโจ้ว ทั้งหมดให้แก่สมาคมพุทธธรรมการกุศล (ฮุก 31) ฟ่งไล้จับเก้าอี้หวายเกาะ นครราชสีมา เพื่อเป็นสถานที่ทำการกุศล สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ประชาชนทั่วไป ตามวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ ตลอดไปเป็นสถานที่ดำเนินการแห่งที่ 2 ของสมาคมฯ จากนายภานุ เนติรังษีวีชรา ผู้จัดการดูแลศาลเจ้าโหวงวโจ้วและคณะเลขที่ 158 ถ.จอมสุรางค์ยาตร อ.เมือง จ.นครราชสีมา เนื้อที่ดิน 139 ตารางวา ทำให้ฐานะของสมาคมฯ มั่นคงขึ้นอีกระดับหนึ่ง ในการทำการกุศลและการกุ้ยฮุกตามวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ และเมื่อปี พ.ศ.2541 ได้กระทำพิธีงานมหากุศลเก็บบศพไร้ญาติ ถ้างป่าช้าครั้งที่ 1 ร่วมกับองค์กรการกุศลต่าง ๆ และ

ประชาชนโดยทั่วไปที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2541 ถึง วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ.2541 (รวม 49 วัน) โดยร่วมกับสมาคมนครหลวงพุทธสมาคม ฟังไถ่ก๊วเซียวเกาะ กรุงเทพมหานครที่วัดหนองบัวรอง อ.เมือง จ.นครราชสีมา โดยมี นายเกษม แซ่ตั้ง เป็น นายกสมาคมฯและรับมอบงาน บริหารชุดเดิมเป็นชุดใหม่ สมัยที่ 7 ปีบริหาร พ.ศ.2542 - 2543 เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ.2542 และได้จดทะเบียนขอบังคับสมาคมฯ เพิ่มเติมชื่อสมาคมฯ เป็นสมาคม พุทธธรรมการกุศล (ชุก 31) ฟังไถ่จับก๊วเซียวเกาะ นครราชสีมา เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เป็นจุดศูนย์รวมพบปะ สังสรรค์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่สมาชิก
2. ส่งเสริมการศึกษาและการกีฬาการบันเทิงในหมู่สมาชิก
3. ส่งเสริมและเผยแพร่ประเพณีและวัฒนธรรมไทย
4. เพื่อเทิดทูนชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
5. ส่งเสริมให้มีสวัสดิการแก่หมู่สมาชิก
6. เพื่อร่วมมือกับทางราชการและองค์กรการกุศลต่าง ๆ เสริมสร้าง และพัฒนาสังคม
7. ไม่ว่ากรณีใด ๆ ไม่มีการตั้งโต๊ะบิลเลียดอย่างเด็ดขาด
8. เพื่อดำเนินการด้านบรรเทาสาธารณภัยและการกุศล
9. ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองใด ๆ ทั้งสิ้น

ปัจจุบันได้มีประธานและนายกสมาคมฯ บริหารงานมาแล้ว 7 สมัย คือ

1. นายไต่ฟั้ง แซ่จิ่ง
2. นายเงียงกวง แซ่โจ้ว
3. นางสาวจงดี แซ่โก
4. นายเกษม แซ่ตั้ง
5. นายสุรชัย อัครกุล
6. นายเกษม แซ่ตั้ง
7. นายประพัฒน์ อินทนากรวิวัฒน์

สมาคมฯ กำหนดรูปแบบการบริหารออกเป็น 2 ส่วน หลัก ๆ ส่วนแรกเป็นคณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ ประกอบด้วยกรรมการฝ่ายต่างๆ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหาร ดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ส่วนที่สองเป็นคณะกรรมการฝ่ายการปฏิบัติการกุศล ให้การช่วยเหลือผู้ประสบเหตุต่าง ๆ โดยมีผู้มีจิตศรัทธาอาสาสมัครต่าง ๆ ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ หน่วยกุศลจะมีแม่ข่ายโยงใยประสานงานกับลูกข่ายในการสื่อสารแจ้งข่าวตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้สมาคมฯ ได้ว่าจ้างบริษัทเน็ตเวอร์ค ออคิด จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบควบคุมดูแลระบบเอกสารการบัญชีและงบการเงินทั้งหมดให้ถูกต้อง ตามมาตรฐานสากลสมาคมฯ มีรายได้จากผู้มีจิตศรัทธา ที่เคารพบูชาต่อองค์ฮ้อเอี้ยฮุ้นเซี้ยโจ้วและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อีกทั้งการรับบริจาค

สนับสนุนกิจกรรมด้านบรรเทาสาธารณภัย และหน่วยกู้ภัย ซึ่งปัจจุบันหน่วยกู้ภัย ฮุก 31 มีระบบแบบแผนและ
ขอข่ายการปฏิบัติภารกิจรองจากหน่วยกู้ภัย มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และมูลนิธิร่วมกตัญญูของกรุงเทพมหานคร มี
ผลงานในเขตการรับผิดชอบเป็นที่ยอมรับจากภาครัฐและประชาชนในจังหวัด นครราชสีมา และเขตใกล้เคียง
ปัจจุบันมีลูกข่ายและอาสาสมัครที่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายฯ เกือบทั่วทั้งจังหวัดนครราชสีมาที่คอยแจ้ง
ข่าวสารเหตุต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ประมาณ 3,000 ท่าน ปัจจุบันสมาคมได้รับอนุญาตการจดทะเบียน
เป็นมูลนิธิพุทธธรรม 31 นครราชสีมา เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2543 ช่วยเหลือจัดการศพ
จัดให้มีสุสานและฌาปนกิจสถานแก่ผู้ไม่มีญาติ และผู้ยากจนหรือบุคคลทั่วไป

1. ดำเนินงานบรรเทาสาธารณภัยและการกู้ภัยช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ
2. สนับสนุน ส่งเสริม ประเพณีท้องถิ่นที่ดีงาม การศาสนา การกีฬา และการรักษาพยาบาลผู้ยากไร้
4. สนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา จัดให้มีโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือ
รับบริจาคตามกำลังศรัทธา
6. เป็นศูนย์กลางดำเนินงานสาธารณประโยชน์ บำเพ็ญทาน ทำการกุศล และสาธารณกุศล
7. ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่นๆ เพื่อ สาธารณประโยชน์
8. ไม่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

บรรณานุกรม

- กุลศิริ อรุณภาคย์. (2553) **ศาลเจ้าศาลจีนในกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ:มิวเซียมเพรส.
- จิตรรา ก่อฉันทเกียรติ. (2555) **ทำเนียบศาลเจ้าจีนแคะทั่วไทย (9) – ศาลเจ้ากวนอูที่สมาคมจีนฮากกาแห่งประเทศไทย.เนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 1052 ประจำวันที่ 27 กรกฎาคม 2555.**
- จี. วิลเลียม สกินเนอร์ เขียน, พรพนี ฉัตรพลรักษ์ และคณะ แปล. (2529) **สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งแรก) กรุงเทพฯ:มูลนิธิโครงการตำราฯ.
- ครรชธส ศักดิ์ศรี. (2550) **วิถีชีวิตคนกินเจ กรณีศึกษาเขตเทศบาลตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุงจังหวัดเลย.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.**
- ถ้วน ลี้เซิง. (2538) **การสำรวจศาลเจ้าจีนในเขตกรุงเทพมหานคร.รายงานการวิจัย.**
สมุทรปราการ:มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ถ้วน ลี้ เซิง และ บุญยี่ง ไร่สุขศิริ. (2543) **ความเป็นมา วัดจีนและศาลเจ้าจีน ในประเทศไทย.**
กรุงเทพฯ: คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา.
- เทพรัตนราชสุดาฯ,สมเด็จพระ. (2548) **พระราชดำรัสเปิดงานสัมมนาและทรงปาฐกถานำการสัมมนาวิชาการไทย-จีนเรื่องบนเส้นทางความสัมพันธ์ ไทย-จีน. วันที่ 28 มีนาคม 2548 ณ ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่.**
- ธีรยุทธ สุนทร. (2540) **พุทธศาสนายานในประเทศไทย จีนนิกายและอนันนิกาย.**
กรุงเทพฯ ฯ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บัณฑิตูร ลำคำ. (2548) **จากฮวงโหสู่เจ้าพระยา.การสัมมนาวิชาการไทย-จีน เรื่อง บนเส้นทางความสัมพันธ์ ไทย-จีน. วันที่ 28 มีนาคม 2548 ณ ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่.**
- พุมรี อรรถรัฐเสถียร. (2555) **ศาลเจ้าเล่าเอี้ยะกง ณ เมืองสายบุรี. รุสมิแล.ปีที่ 33 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) หน้า 71 – 77.**
- มังกรกมลवास , วัด. (2512) **ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกาย.กรุงเทพฯ ฯ:โรงพิมพ์รุ่งนคร .**
- เมฆม สอดส่องฤช. (2552) **วัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยและภาษาจีน: การใช้คำเรียกขาน.**
อุบลราชธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ยุทธนา วรณปิติกุล. (2539) **พิธีกรรมกินเจในสังคมชาวจีนภาคใต้ กรณีชาวจีนในอำเภอตะกั่วป่าจังหวัดพังงา.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมนุษยวิทยามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**

- เรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ. (2552) เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนในจังหวัดสมุทรสงคราม.วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.ปีที่ 29, ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม - กันยายน)
- รตพร ปัทมเจริญ . (2544) บทบาทของศาลเจ้าจีนในการธำรงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ : ศึกษากรณีใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.วิทยานิพนธ์ (ม.น.ม.) —จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ราม วัชรประดิษฐ์. (มปป.) เทพเจ้าจีนในวัดไทย.เข้าถึงได้จาก <http://www.aj-ram.com>
- รุ่ง สุจินันท์กุล. (2542) การศึกษาเพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์ศาลเจ้าจีนในกรุงเทพฯ ที่สร้างขึ้นช่วงสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5.วิทยานิพนธ์ (ส.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วงศ์เดือน ภาณุวัฒนากุล และสุรพงษ์ ยิ้มละมัย. (2553) อัตลักษณ์ของคนไทยเชื้อสายจีนในเมืองหาดใหญ่. ศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2(1) , หน้า 26- 41.
- วรศักดิ์ มหัทธโนบล. (2540) . “การรวมกลุ่มของจีนสยาม”.ศิลปวัฒนธรรม , ปีที่ 18 เดือนกุมภาพันธ์ หน้า 104 - 109.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2530) ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมของชุมชนชาวจีน.กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่งานวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวี สี่ฮ่วยและโหว หลินหลิน.แต่ง สุรสิทธิ์ อมรรณชศักดิ์. แปลและเรียบเรียง (2546) เทพมงคลของจีน. กรุงเทพฯ : เต่าประยุคต์.
- สุรสิทธิ์ อมรรณชศักดิ์. (2555) ปุณเฝ้ากง : เทพเจ้าที่จีนในสังคมไทย. บรรยายในการประชุมทางวิชาการจีนศึกษาระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง “ จีนภีวัฒน์ในมิติภาษา วรรณกรรม การสอนและวัฒนธรรมศึกษา “ ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย วันที่ 3-4 พฤษภาคม 2555
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว,โครงการ. (มปป.) ความเชื่อของชาวจีนในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th>
- อรรถพล สาตุ้ม. (2545) ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ชาวจีนกับผู้ปกครองความเชื่อ พิธีกรรมในศาลเจ้าจีนจังหวัดเชียงใหม่. ศิลปวัฒนธรรม. ฉบับที่ 268 วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545

